

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. augusztus 29.

bb 1. változások az új tanév munkájában - a művelődésügyi miniszteriium tájékoztatója

1 szö/gk szb szö -cz

1973. augusztus 29.

a szeptember 3-án kezdődő új tanévben a nappali tagozatokon egyúttvéve csaknem 1 millió 300 ezer általános és középiskolás diák kezdi meg tanulmányait. az általános iskolákban, a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban bevezetett fontosabb változtatásokról tájékoztatták a művelődésügyi minisztériumban szöke sándort, a magyar távirati iroda munkatársát.

szoros összefüggésben a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának elmúlt évi határozatával, csökkentik a tanulók túlterhelését. a ~~szülők~~ maguk is tapasztalhatták: a párthatározat joggal állapította meg, hogy az oktatás és a nevelés hatékonyabbá tételének egyik legjelentősebb akadálya a diákok túlzott iskolai és iskolán kívüli elfoglaltsága.

az iskolai tananyag az évek során jelentősen felduzzadt. a pedagógusoknak az új anyag feldolgozására is csupán szűkösen volt idejük, alig volt módjuk az ismeretek gyakorlására, rendszerezésére. csökkenteni kellett tehát a tananyagot - különösen a lexikális ismereteket, a gyorsan elavuló, speciális anyagrészeket -, hogy több idő jusson azoknak az alapvetően fontos ismereteknek a gyakorlására, rögzítésére, amelyek nélkülözhetetlenek minden további tudás megszerzéséhez.

az általános iskolák alsó tagozatát kevésbé érinti a tananyagcsökkentés. csupán a környezetismeretben lesz némi változás, s bizonyos nyelvtani szabályok egyszerűsítése, elhagyása jelent újdon-ságot. itt eddig is az alapismeretek megszerzése, bizonyos készségek kialakítása, fejlesztése és megszilárdítása volt a feladat, és ez lesz ezután is.

/folyt.köv./

74

bb 1. /változások az... 1. folyt./-szb

az általános iskolák felső tagozatában azonban - ha más-más arányban is - minden tárgyat érint a tananyagcsökkentés. ugyanez vonatkozik a gimnáziumokra is. a szakközépiskolákban már az elmúlt tanévben is több közismereti tárgyból csökkentették a tananyagot. most egyes tantárgyak anyagát tovább mérséklék. ami pedig a szakmai tantárgyakat illeti: itt is várható bizonyos ismeretek elhagyása. közben gyakorlatiasabbá is szeretnék tenni a szakmai oktatást, hogy az ipari és mezőgazdasági szakközépiskolákban minél közelebb kerüljenek a színvonalas szakmunkásképzéshez.

a tananyagcsökkentő utasításokat a nevelők már megkapták. egész fejezetek, teljes anyagrészek maradtak el, mégpedig a tantárgyak belső logikájának megsértése nélkül. arra törekedtek, hogy a pedagógusok is, a diákok is könnyen eligazodjanak a meghagyott tananyagban és ne legyenek félreértések abban, hogy mit kell megtanítani, illetve mit kell a diákoknak megtanulniuk.

a most csökkentett tananyag érvényben marad mindaddig, amíg az új, korszerűbb tantervek el nem készülnek: tehát a tantárgyak többségében az évtized végéig. illetékesek nem szándékoznak minden esztendőben változtatni a tananyagot. a tankönyvek többségét nem cserélik ki, a korábban forgalomban levők maradnak érvényben. arra sem volt lehetőség, hogy az elhagyott anyagrészeket töröljék a tankönyvekből. a tanulóknak a pedagógusok utasításai szerint kell használniuk az iskolai könyveket. mindez természetesen némi veszélyt is rejt magában. például nehezebb lesz a szülők számára a gyerekek ellenőrzése, hiszen lesznek olyan tankönyvi fejezetek, amelyeket kihagynak, s ha a diák lusta, bizony olyan részekre is ráfoghatja, hogy nem kell megtanulnia, amelyek egyébként alapvetően fontosak. az ilyen esetek elkerülésére a pedagógusok és a szülők kölcsönös informálására, együttműködésére fokozottabban szükség lesz. de veszélyt jelent az is, ha a szülő túlzott buzgalomból, vagy azért, mert nem hiszi el a gyerekeknek, hogy ezt vagy azt nem kell megtanulnia, mintegy „tulbiztosítva”, önmagát, megköveteli a gyermektől az egész tankönyv ismeretét és nem veszi figyelembe a tananyagcsökkentést.

a tananyagcsökkentés nem általában a terheléstől, hanem a túlterheléstől mentesíti a diákokat. az erőfeszítésre a tanulás érdekében továbbra is szükség lesz, hiszen munka nélkül semmiféle ismeret birtokába nem lehet jutni. a tananyagcsökkentésnek éppen az az értelme, hogy az alapvetően fontos ismereteket most már nem felületesen, hanem alaposan megtanulhatják a fiatalok.

/folyt.köv./

M

bb 1. /változások... 2. folyt./-szb

felülvizsgálták a diákok heti kötelező óráinak számát is. arra az elhatározásra jutottak az illetékesek, hogy az általános iskola óraszámát nem változtatják meg. a szakközépiskolákban azonban - ahol eddig nem volt ritka a heti 35-38 tanítási óra - a szakiránytól függően 1-5 órával csökkentik az óraszámot. ami a gimnáziumokat illeti: az általános tagozatu első és második osztályban 30-ra, gyakorlati foglalkozás esetén 33-ra mérséklődik az órák száma. harmadikban és negyedikben 31 órájuk lesz a diákoknak. a tagozatos gimnáziumi osztályokon pedig - a tagozat jellegéhez igazodva - heti 1-5 -órával lesz kevesebb.

rendelkezést adtak ki, amelynek értelmében az általános iskolában csupán korlátozott mennyiségű írásbeli házi feladatot kaphatnak a tanulók, azt is anyanyelvből, idegen nyelvből, valamint számtanból és mértanból. a minisztériumnak az a törekvése, hogy az átlagos képességű diáknak az alsó tagozatban napi egy, a felső tagozatban pedig két óránál többet ne kellejen eltöltenie a szóbeli és az írásbeli házi feladat elvégzésével. hétfőre továbbra sem szabad írásbeli házi feladatot adniuk a tanároknak.

a gimnáziumokban csakis magyarból, idegen nyelvből, matematikából és fizikából kaphatnak kötelező írásbeli házi feladatot a diákok.

a szakközépiskolákban - figyelemmel a differenciált képzési feladatokra - az írásbeli, szóbeli és rajzi feladatok mennyiségét olyan mértékben csökkentik, hogy annak elvégzése átlagos képességű tanuló számára napi két-három óránál ne vegyen többet igénybe.

az idei tanévben ismét tovább léptek az osztályozási rendszer javításában: eltörölték a félévi értesítőkből és az év végi bizonyítványokban a tanulmányi átlagot. sok igazságtalanság forrása volt ez, hiszen azt a látszatot keltette, hogy két azonos átlagosztályzatú tanuló emberileg és tehetség tekintetében is azonos értékű, illetve minőségű. ráadásul akadályozta a képességek szabadabb kibontakozását, mert minden tárgy azonos súllyal esett latba az átlag kiszámításakor, vagyis minden tárgy jegyéért „harcolni” kellett. s mivel a továbbtanuláskor is jelentős szerep jutott az átlagosztályzatnak, háttérbe szorult azoknak a tantárgyaknak az intenzívebb tanulása, amelyekhez igazán jó képességgel rendelkeztek a diákok.

/folyt.köv./

M

t

bb 1. /változások az... 3. folyt./-szb

most, mivel a jövőben várhatóan az egyetemi, főiskolai továbbtanulásnál nem veszik figyelembe a tanulmányi átlagot a pontok kiszámításában, remélhetően csökkenni fog az osztályzatokért folyó hajszá, és szívesebben fordítanak a fiatalok a kötelezőnél is több figyelmet azokra a tárgyra, ismeretkörökre, amelyekben az átlagosnál jobban ki tudják fejteni képességeiket. természetesen a tanulmányi átlag eltörlése sem menti fel a tanulókat az alól, hogy minden tantárgy anyagát a legjobb képességük szerint tanulják.

a diákok megterhelését gyakran jelentősen növelték az iskolán belüli, de a tanórán kívüli elfoglaltságok: a szakkörök, az énekkar, a rendkívüli tantárgyak és más hasonló kötött tevékenységek. ezek nem ritkán kötelező jellegűek voltak, de a mértéktelen igénybevételben sokszor közrejátszottak a túlzott szülői ambíciók is. fontos intézkedés, hogy az ideitől kezdve minden ilyen elfoglaltságnak az önkéntességen kell alapulnia.

a túlterhelés csökkentése érdekében hozott határozatok következtében jelentősen megnövekszik a gyerekek szabadideje. nagy baj lenne, ha az iskola és a szülők nem törődnek ennek okos, a fiatalok érdekeit szolgáló felhasználásával. a diákok szabadidejének megszervezését is segíteni kell. az iskola ebből a munkából számottevően kivonja a részét. fontos, hogy a szabadidő megszervezésébe a szülők is jobban bekapcsolódjanak. a tanítás és a házi feladat elvégzése után nem a kötött szellemi elfoglaltságra van szükségük a gyerekeknek, hanem egyéni érdeklődésük játékos, szórakoztató, hasznos kielégítésére, mert ez biztosítja számukra a kiegyensúlyozottságot.

az idén új rendtartás lép életbe az általános iskolákban és a gimnáziumokban. ebben növelik a nevelő testületek szerepét az iskolai munka megszervezésében. nagyobb gyakorlóteret biztosítanak az ifjúságnak a közéletiségre, az önállóságra, az önirányításra, az öntevékenységre való felkészüléshez, a társadalmi tapasztalatok megszerzéséhez. a szülői munkaközösségek jogainak kiterjesztésével jobb lehetőséget teremtenek az iskolai és a szülői ház közötti együttműködésre. mostantól az iskola szülői munkaközösségének választmánya az osztály-munkaközösségek elnökeiből áll, nekik pedig erkölcsi kötelességük minden szülő véleményének a meghallgatása: így tulajdonképpen az összes szülő nagyobb beleszólási jogot kap az iskola nevelőmunkájába. több jogot, nagyobb önállóságot kapnak a diákok, nagyobb lesz a lehetőségük a fiataloknak az őket érintő kérdések eldöntésében, demokratikusabb keretek között élhetnek.

a művelődésügyi minisztérium a fontosabb változásokról tájékoztató füzetet is megjelentetett 300,000 példányban, amelyet a szülők megvásárolhatnak. /mti/

--

-4-

bb.2. forgalmi rendezés a kossuth téren

i/ni/tm/zs/1/La

1973. augusztus 29.

a főváros közúti forgalmának javítása szempontjából jelentős munkálatok kezdődnek hamarosan a főterv tervei alapján a kossuth tér déli részén, a metró-állomás szomszédságában. a 2-es villamos pályáját és az utvonalat körülbelül 150 méter hosszúságban kiigazítják, s 72 személygépkocsit befogadó parkolóhely is készül. ugyanakkor megszüntetik az akadémia utca torkolatában jelenleg meglévő szűkületet. kedvezőbb lesz tehát a villamosvonal vezetése, mert pályájának ezen a szakaszán az eddigi három iv helyett egy iv marad csak meg. az építési terveket a főterv július végén elkészítette, s a munkálatok előreláthatólag még az ősszel be is fejeződnek. /mti/

--

bb.3. a zuglói gyógyfürdő és négy vidéki kórház tervei készülnek a közti-nél

i/ni/fk/ie/1/La

1973. augusztus 29.

három lépcsőben készülnek a középülettervező vállalatnál a legfontosabb, legnagyobb értékű tervek. a tanulmánytervből akkor készítenek beruházási tervet, amikor arról minden érdekelt szerv elmondta véleményét és a megrendelő elfogadta. a beruházási terv és a rendelkezésre álló anyagi eszközök egyeztetése után készül el a végleges, a kiviteli terv. a háromlépcsős tervezéssel elkerülhető, hogy olyan tervek alapján kezdjenek építkezéseket, amelyek nincsenek összhangban a rendelkezésre álló beruházási összegekkel és áttervezést vagy egyéb bonyodalmakat okoznak.

ezt a módszert alkalmazták több fontos egészségügyi intézmény tervezésében is. a tanulmányterv és a beruházási program elfogadása után megkezdték a pesterzsébeten épülő dőlpesti kórház kiviteli tervének készítését. a 9 emeletes épületben lesz csecsemőosztály, bel-és idaggyógyozat, általános sebészet, szemészet, orr-fül-gégészeti osztály, nőgyógyászat és szülészeti, urológiai osztály. a kórház 800 ágyas lesz és mellette épül majd fel a 252 személyes nőverszállás és egy vészház állomás. a napokban kapták a megbízást a kecskeméti 680 ágyas megyei kórház tervezésére. az egri kórház 400 ágyas bővítéséhez két előtervet készítenek októberig, és még ebben az évben elkezdik a beruházási terv készítését. készülnek a zalaegerszegi kórház és rendelőintézet bővítési tervei és a győri megyei kórház előtervei. a közti folyamatosan részt vesz a máv kórház, és központi rendelő intézet bővítésében és rekonstrukciójában. /folyt.köv./

- 5 -

Ma

bb.3. a zuglói.....folyt./-a

az új kőbányai vásárváros kialakítása is a közti munkája. az év végéig befejezik az ország legnagyobb, 23 ezer négyzetméteres kiállító csarnokának tervezését, amely rekordidő alatt épül majd fel a jövő évi bnv megnyitására. az üzletkötési tárgyalások lebonyolítására irodaházat, a vendégszakemberek részére miniszállodát terveznek.

foglalkoznak nagyobb szállodákkal is: az év végéig befejezik a várban épülő Hilton szálló nagy körüttekintést igénylő tervezését is. a 345 szobás, 634 ágyas luxusszálloda harmonikusan illeszkedik majd a történelmi környezetbe. készítik a sportszálló bővítésének programtervét, s a zuglói pascalfürdő gyógyvizének hasznosítására új gyógyfürdő tanulmánytervein dolgoznak.

a közti ezeken kívül vidéken és a fővárosban a legkülönbözőbb vállalatok és intézmények megbízásának tesz eleget. a vállalat nyerte a szombathelyi új városháza tervezésére kiírt pályázatot. az autótaxi vállalatnak a könyves kálmán köruton 800 kocsis befogadására alkalmas telephelyet terveznek szervizállomással, garázsteleppel, irodákkal és szociális létesítményekkel. elkezdődött a legfelsőbb bíróság új épületének előtervezése is.

szellemi exportja is van a közti-nek, a tesco nemzetközi tudományos együttműködési irodán keresztül. algériában 25 fős tervező irodájuk dolgozik. oránban műszaki főiskolát, algírban gyógyászati segédesszék gyárat terveznek. az intézet külföldi tervező munkája lehetővé teszi más magyar vállalatok bekapcsolódását is az algériai beruházásokba. /mti/

-.-

bb.4. új műszer a levegő szennyeződés mérésére

vid/rá/a/-oz

1973. augusztus 29.

új műszert szerkesztettek a levegő szennyezettségének mérésére a magyar ásványolaj és földgáz kísérleti intézet szakemberei. az új konstrukció a munkahelyeken elhelyezve azonnal jelzi a levegő kén illetve szervesanyag-tartalmát, s kimutatja azt is, hogy a szennyezettség szintje mennyiben tér el a megengedettől. a műszer mintapéldánya jól vizsgázott a chincinál és az egyik szovjet vegyipari üzemnél. a sikeres próba után az új műszer gyártására is vállalkozott a chincin, s a tervek szerint az idén már 20-at ad át a vegyipari üzemeknek. /mti/

- 6 -

bb.5. Lenin a tudományos munkaszervezésről - könyv a nemzetközi kommunista mozgalomról - a Kossuth kiadó újdonságai

i/ró/gk/a/zs

1973. augusztus 29.

a Kossuth Könyvkiadó gondozásában a közeljövőben számos érdekes mű jelenik meg. a marxizmus-Leninizmus klasszikusai sorában lát napvilágot Lenin, a tudományos munkaszervezésről, című műve, amely cikkek, beszédek, levelek, jegyzetek gyűjteménye, s Leninnek azokat a gondolatait foglalja magában, amelyeket a tudományos munkaszervezés kérdéseivel kapcsolatban kifejtett. a gazdag anyag három fő fejezetre tagolódik: tőkés munkaszervezés; munkaszervezés a szocializmusban; a tudományos munkaszervezés fő irányai, területei.

dubrovszkij professzor szerkesztésében adja közre a kiadó „tudományos munkaszervezés” című gyűjteményes kötetét, amelyben kiváló szakértők foglalják össze a terület alapkérdéseit. a kötetben közölt tanulmányok révén a vállalati vezetők, üzembeszak vezetők, közgazdászok, valamint a munkavédelem, a munkaesegésügy, a munkaügy kérdéseivel foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek sok hasznos és érdekes utmutatást kapnak.

második, átdolgozott kiadásban lát napvilágot gesse Gusztáv vallástörténeti kislexikonja. a Kossuth Könyvkiadó kislexikon-sorozatának e figyelemre méltó darabja 400 címszót tartalmaz. gondos válogatást ad a lényeges teológiai-filozófiai fogalmakból, vallási és valláskritikai irányzatokból; a vallási szokásokból, s ismerteti a vallástörténet, a filozófiatörténet, az egyháztörténet nevesebb személyiségeit.

csaknem 100 évet fog át „a nemzetközi munkásmozgalom története 1848-1945”, című munka, amely nemcsak a mozgalom, hanem a szervezetek története is. a könyvből az olvasó megismerheti a szociáldemokrata, a kommunista pártokat, programjukat, törekvéseiket, a munkásmozgalomban játszott szerepüket. időrendi táblázat, névmutatók, eredeti daguerrotípiák és fotók teszik teljessé a könyvet.

/folyt.köv./

- 7 -

NA

bb.5./ Lenin.....folyt./-a

a kommunista és munkáspártok jelenkori tevékenységének néhány főbb kérdését vizsgálja, a nemzetközi kommunista mozgalom, című mű. behatóan elemzi a kommunista mozgalom élcsapat-szerepét a forradalmi világmozgalomban, az imperializmus elleni harcban, valamint a forradalmi folyamat egységét és alkotóelemeit. a neves szovjet szerzői kollektíva által készített mű második, átdolgozott és bővített kiadása felhasználja a kommunista és munkáspártok 1969-es nemzetközi tanácskozásának, valamint az szkp xxiv. kongresszusának anyagát, s a nemzetközi kommunista mozgalom legfontosabb tapasztalatainak összegezésén túl a legújabbban felszínre került problémákat is tárgyalja.

nagy gyakorlattal és gazdag tapasztalattal rendelkező pártmunkások írásait adja közre, a pártélet és a pártmunka időszaki kérdéseit, című könyv. a szerzők a x. kongresszus által meghatározott politikai feladatokkal összefüggésben vizsgálják a pártépítést, a pártmunka, a pártirányítás kérdéseit, a gazdasági, a politikai, az ideológiai élet területein elméleti és módszertani vonatkozásban. a könyv hasznos segítője lehet a pártszervezeteknek, alapszervezeteknek és minden pártmunkásnak különös tekintettel a xi. pártkongresszusra való felkészülés időszakára./mti/

--

bb.7. tüzoltó utca - érdekes szeptemberi filmbemutatók

1-/ró/gk/szö/a/-cz

1973. augusztus 29.

nagy sikerű irodalmi filmadaptációk közül kettő is szerepel a szeptemberi moziműsorban. truman capote kisregénye alapján forgatta blake edwards rendező audrey hepburnnel és george peppardal a főszerepben az „álom luxuskivitelben”, című alkotást, amelyben egy kisebb szerepben bemutatkozik mickey rooney is. a másik adaptáció az „agathe asszony nagy utazása”, a színes ndk filmet anna seghers elbeszéléséből joachim kunert rendezte. szeptemberben három magyar film-premiert tartanak: szabó istván alkotása a „tüzoltó utca 25”, amelyet 13-tól a filmbarátok köre hálózatának vidéki mozijai mutatnak be, s 27-től budapesten is vetítik. a fővárosi puskin moziban és néhány balatoni filmszínházban játszották eddig - s mintegy 120 ezren látták - az első, másfél órás színes magyar rajzfilmet, a jános vitézt. a legmodernebb eszközökkel készült, egészestét betöltő produkciót, jankovics marcell filmjét szeptemberben ország-szerte műsorra tűzik. felújításban ismét közönség elé kerül a fehér imre 16 évvel ezelőtt készült nagy sikerű alkotása a „baka-ruhában”,

a filmbarátok körének vidéki hálózata programjában szerepel larisza sepityko szovjet rendező, te és én, című érdekes, mai tárgyú alkotása, amelyet még ebben az évben láthat a budapesti közönség is./mti/

--
- 8 -

bb 6. szövetkezeti házkezelőség dunaujvárosban

vid-ká szb -cz

1973. augusztus 29.

országszerte keresik a szövetkezeti lakások felújításának, karbantartásának legmegfelelőbb módját. dunaujvárosban, ahol jelenleg hat lakásfenntartó szövetkezet működik, a két legnagyobb társulás, a dózsa és a batsányi lakásszövetkezet közös ingatlanfenntartó részleget hozott létre, amely ellátja a lakások üzemeltetési, javítási és karbantartási feladatait. a saját karbantartó részleg egyrészt olcsóbbá teszi a javításokat, másrészt nem kötik le az apró munkákkal a város építőipari kapacitását.

a dunaujvárosi tanács most szakemberek bevonásával a lakásszövetkezeti karbantartó részleget szövetkezeti házkezelőséggé kívánja fejleszteni. a hat lakásfenntartó szövetkezet társulásával saját építőipari kapacitást hoznak létre, a gondnoki rendszert általános ingatlankezelő szervezetté ~~terjesztik~~ ki./mti/

--

bb 8. ismét képernyőn: dr. agy

1 nn/tm gi zs

1973. augusztus 29.

szombaton este jelentkezik első epizódjával a televízió új 13 részes népszerű sorozata „magyarázom magunkat”, címmel. a szerző, szabó sipos tamás „előzetesként”, elmondta:

mostani sorozatunkban arra keresünk választ, illetve azt szeretnénk megmutatni a nézőknek, hogyan is élünk. témánk éppen ezért a korábbiaknál változatosabbak: társadalmi és gazdasági életünk számos aktuális érdekes kérdését igyekszünk bonckés alá venni. terítékre kerülnek a család, a munkahely, a szabadidő, az utazás, a szórakozás, valamint a hobbyk különféle problémái. mondhatnánk úgy, hogy a szociológiával is kacérkodunk, anélkül, hogy eszközeivel élénk. igyekszünk feltárni azt, hogyan kel- lene tartalmasabbá tenni mindennapi életünket, s az eredményt összehasonlítjuk a tényekkel. ezúttal is dr. agy, azaz a marxista értelmiségi vitatkozik somával, a munkásosztály képviselőjével. 10-10 perces részekbe sűrítve, fotó és rajzanyaggal és dialógusokkal próbáljuk megkeresni a kérdésre a választ.

- a magyarázom magunkat című 13 részes film „hangjai”, ezúttal is régi ismerőseink, tomanek nándor és avar istván lesznek. a zeneszerző pethő zsolt. az operatőr harsági istván és bacsó zoltán.

- már dolgozom egy újabb sorozaton, amely „magyarázom a magyarokat”, címmel kerül majd előreláthatólag képernyőre, és a gyermeknevelés gondjait, fonákosságait veszi górcső alá. készül egy másik, ugyancsak rajzos jogi sorozat, amely az erkölcs és jog nagyon isélő gondjaira kíván válaszolni./mti/

20,15/gi

- 9 -

bb 9. hangnyelős a bankokban

vid-kz szb -cz

1973. augusztus 29.

érdekes, a dolgozók egészségét védő munkához kezdett a magyar nemzeti bank megrendelésére a komárom megyei állami építőipari vállalat. hangnyelős elemekkel burkolja be a bankok legzajosabb helyiségeit, az ugynevezett irodagép terméket. a hazánkban még újdonságnak számító „pyro astik”, elnevezésű burkoló anyagot a német demokratikus köztársaságból vásárolta a vállalat. a hangnyelős elem szerkezeti váza üvegszállal erősített perforált gipsz, a szerkezet belsejét finom üvegfátyollal és salakgyapot réteggel bélelték ki. az elem egyik felét alumínium-fólia zárja le. az új burkolat - amit léckeretre csavarozva erősítenek a falra és födémre - a rászó hangenergia 80-95 százalékát elnyeli.

a komárom megyei építőipari vállalat elsőként a nemzeti bank tatabányai géptermben szerelte fel a hangnyelős burkolatot. a következő években az ország egész területén az mmb valamennyi irodagép termében elkészítik az akusztikai burkolatot. az új építőelem alkalmazási területe egyébként rendkívül széleskörű, mindenütt fel lehet használni, ahol a zajszint magassága megkívánja. többek között műhelycsarnokban, gépházban, stúdióban, számítógép központban, váróteremben és szórakozóhelyeken alkalmas a zajszint csökkentésére. /mti/

--

bb 10. csaló, lopó, sikkasztó - két évi szabadságvesztés

1 bc/mm szb zs -cz

1973. augusztus 29.

munkahelyéről kilépett, majd sorozatos bűncselekményeket követett el a műszerész szakképzettségű fehér jénő 30 éves debreceni lakos. többektől magnetofont, rádiót, kerékpárt, s egyéb használati tárgyakat kért kölcsön, amelyeket azután eladott. javításra is vett át magnetofont, de ezt sem adta vissza, hanem elzálogosította. a belkereskedelmi kölcsönző vállalatától villanyvarrógépet bérelt, s ezt szintén eladta.

„működési területét”, a vasútra is kiterjesztette: budapesti pályaudvaron indulásra váró szerelvényből, illetve távolsági vonatokon megismert emberektől - mit távol voltak a fülkétől - táskákat, rádiókat, kabátokat és más használati tárgyakat tulajdonított el. ezenkívül lopott olyanoktól is, akikkel együtt lakott.

a központi kerületi bíróság fehér jénőt két évi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet jogerős. /mti/

--

-10-

bb. 11. műszaki újdonságok a külföldi piacokra

i/ni/tm/rj La

1973. augusztus 29.

ösztönzően hat a műszaki fejlődés az önálló export-joggal rendelkező kgm vállalatoknál a megrendelőkkel kialakult közvetlen kapcsolat. a vevők kívánságai, műszaki észrevételei gyorsan jutnak el a vállalatok szakembereihez, s a piacok megtartása, bővítése érdekében ezekre mindig gyorsan kell reagálniuk.

a magyar optikai művek geodéziai és laboratóriumi műszerei, száloptikai szinte az egész világon keresettek. főbb vásárlóik, Brazília és Peru laboratóriumukba a legmodernebb műszereket vásárolják, így a mom-nak minden szakmai újdonságot azonnal figyelembe kell vennie, rövid időközönként kell új típusokkal jelentkeznie. az orvosi műszer- és az autóipar egyre több szál-optikát igényel, amelynek alkalmazása nagyarányú fejlődés előtt áll. a gyár 1975-ig megháromszorozza a száloptikák exportját, s ennek érdekében több kooperációról tárgyalnak. egy új optikai elven működő orvosi műszer fejlesztésében egyébként már együttműködnek egy kanadai céggel.

a ganz műszer művek villamos laboratóriumi műszerei szintén megfelelnek a legújabb igényeknek. megrendelői ugyanis főként olyan fejlődő országok, amelyek új felsőoktatási intézményeiket szerelik fel ganz-műszerekkel, az oktatás pedig mindig lépést tart a technikai fejlődéssel. a törökországgal megkötött évi 300.000 dolláros szerződés pedig, amely árammérő alkatrészekre, szerelési gépekre és berendezésekre vonatkozik, nemcsak a termékek, de a gyártó berendezések fejlesztését is elősegíti.

az irodagép- és finommechanikai vállalatnak ebben az évben először lesz tökéletes exportja, 100 000 dollár értékben. ezt a lehetőséget az nszk-beli anker céggel való együttműködéssel teremtették meg a legmodernebb pénztárgép-rendszerek gyártásában. saját fejlesztésük viszont a pincérek részére készülő számlázógép és nyugtanyomó-gép, amelyekből 1974-re már rendelt az ndk és csehszlovákia. több országból érdeklődnek már a saját szabadalom alapján készített automatikus szedő-írógépeik iránt. az ezen szedett szöveg külsőleg teljesen azonos a nyomtatott szöveggel, és helyi sokszorosítást tesz lehetővé, megszüntetve a nyomdai átfutási időt. /mti/

--

8.05 rj

- 11 -

TG 345

bb. 12. újabb buszjáratok 121 körzeti iskolába- napi 450 ezer
tanulót szállít a volán

1/kf/mm/rj ie la

1973. augusztus 29.

az új tanévre a volán vállalatok is felkészültek. az előrelátó
gondoskodásra szükség is van, hiszen a helyi és helyközi forgalom-
ban hozzávetőlegesen naponta 450 ezer -460 ezer tanuló utazik az
iskolába, s onnan haza autóbusszal.

a volán már a június 3-tól érvényes menetrendjében is gon-
dolt az iskolásokra: szeptembertől 215 új járat szolgálja a ta-
nulók kényelmét, utazási feltételeik javítását. az iskolák kör-
zetesítésével megnövekedtek a volán vállalatok feladatai. az
igények kielégítésére a jövő héttől újabb 121 körzeti iskolába in-
dítanak buszjáratokat, amelyek csaknem 5 ezer tanulót mentesi-
tenek a több kilométeres gyaloglástól. somogy megyében pél-
dául 12, fejér megyében 6 új körzeti iskolába viszik a buszok
a gyerekeket. heves megyében csupán egy falusi iskolához kér-
tek 35 tanuló körzeti iskolába szállításához járatot. ezek a tanu-
lóbuszok elsősorban természetesen az iskolásokat viszik, de ha van
hely a kocsin, felnőtteket is felvesznek.

az 1973-74-es tanévben egyébként a volán-buszok 1588 falusi,
tanyasi iskolától 40.500 diákot szállítanak 917 körzeti iskolá-
ba. /mti/

--

bb. 13. utra keltek a gólyák, fiókat nevel a fecske

1/kg/gk/rj la

1973. augusztus 29.

az ősz közeledtét érzik vándormadaraink: megindult a gó-
lyák vonulása. az idei kései kelés miatt sok fiatal gólya csak
augusztus elején cseperedett föl annyira, hogy elhagyhassa fész-
két, s máris nekivág a hosszú utazásnak. napi 150-200 kilométert re-
pülnek, míg elérik az afrikai fokföldet. az országos természetvé-
delmi hivatalhoz befutó jelzések fekete gólyákról is hirt adnak.
ez a ritka madár- hazánkban alig 20 pár él közülük - az északi
országokból érkezik lápos vidékeinkre, ahol átutazóban megpihen-
nek.

/folyt.köv./

8.10 rj

16.945

- 12 -

bb. 13. / utra keltek... 1. folyt./rj

néhány madárfaj ellenben „fűtül”, az őszre, tavaszi kül-
téshez látott. a nádasok lakója, a barkós cinke például most
fészkel, s a bibic is fiókat nevel. néhány bátor fecske is vál-
lalja a csemetenevelést, idén másodszer költ, míg társai
már utazni készülnek. szakemberek szerint nem kell a „későn-
jövő”, kisfecskéket féltetni a hidegebb időjárástól, ezek
szeptember végén szállnak majd téli otthonukba. egyébként a sző-
kattan nyár végi családalapítás az ideai hűvös tavasz követke-
ménye, amely miatt felborult a szokásos költési rend.

egyre több 300-400 méteres seregélyfelhőt látni ezekben a
napokban: öt-tizezres csapatokban szállnak ezek a madarak dél-
re. a hortobágyon megjelentek a szintén átutazó vadlibák, sokan
közülük svédországból érkeztek, s ha hidegebbre fordul, tovább re-
pülnek. lassan a veréb is védettebb helyre húzódik, amint hűvö-
sebbre fordulnak az esték, ellepik a vörösmarty tér és a rá-
kóczi ut fát. /mti/

--

bb. 14. minisztertanácsi rendelet a szesz előállításáról, for-
galombahozataláról, felhasználásáról, jövedéki ellenőrzésé-
ről és adóztatásáról

1/jf/mm/rj ie la

1973. augusztus 29.

a magyar közlöny 57. számában megjelent a szesz előállításá-
ról, forgalombahozataláról, felhasználásáról, jövedéki ellen-
őrzéséről és adóztatásáról kiadott minisztertanácsi, valamint az
ezzel kapcsolatos mém és pm végrehajtási rendelet.

a jogszabály szerint szesz előállítására és forgalomba
hozatalára magánszemély nem kaphat engedélyt. régebben jogi-
lag ugyan erre volt lehetőség, a gyakorlatban azonban enge-
délyt eddig sem adtak ki. a rendelkezés ezt most egyértelműen ki-
mondja; hasonlóképpen intézkedik arról is, hogy a szesz előállí-
tására alkalmas berendezés készítéséhez, megszerzéséhez és birtok-
ban tartásához ezentul mindenki köteles a pénzügyi szerv engedé-
lyét megszerezni, amire eddig csak a magánszemélyeket kötelezték.
/a jogszabály azonban a rendelkezés alól egyes esetekben kivé-
telt tesz./

/folyt.köv./

8.17 rj

16.945

- 13 -

bb. 14. / minisztertanácsi rendelet... 1. folyt./rj

új rendelkezés a jogszabályban, hogy a szesz előállítója vagy forgalomba hozója a szeszadót akkor is köteles megfizetni, ha azt a bér-főzetektől, illetőleg a vevőktől valamilyen oknál fogva nem szedte be. a mezőgazdasági szeszüzem, illetőleg szeszfőzde létesítése előtt eddig előzetes engedélyt kellett kérni az illetékes szervektől, ez alól korábban csak az állami vállalatokat mentesítették. az előzetes engedélyszerezési kötelezettséget most eltörölték, a mezőgazdasági üzemek maguk dönthetik el, létesítenek-e szeszüzemet vagy szeszfőzdét, ellenben az üzembentartási engedélyt - az idevonatkozó mém rendelkezés szerint - még az indulás előtt meg kell szerezniük. nincs szükségük ilyen engedélyre az ipari szeszt előállító vagy forgalomba hozó állami vállalatoknak.

a rendelet szabályozta a raktárak és palackozók létesítésének feltételeit.

a jogszabály egyértelműen meghatározta, hogy az egyes üzemekben milyen nyersanyagokból mit szabad előállítani. a rendelet intézkedik a pálinka- és borpárlat kifőzési módjairól. kétféle lehetőség van: a kereskedelmi és a bérfőzés. az előbbinél az üzem saját anyagából állít elő pálinkát vagy borpárlatot. a bérfőzésnél más anyagát dolgozzák fel és a pálinkát visszaadják annak, aki a főzésre megrendelést adott. /az adót természetesen levonják. / a termelősövetkezeteket ebből a szempontból kedvezmény illeti meg. kitér a szabályozás a forgalombahozatal, a denaturálás, valamint a veszteség-normák kérdésére, továbbá a lefoglalt és elkobzott szeszre és annak felhasználására.

az adóztatás, ellenőrzés, valamint az adó- és az adójellelő bírság elengedésének feltételeit az egyidejűleg kihirdetett pénzügyminiszteri rendelet szabályozza.

a tiltott pálinkafőzést szigorúan büntetik; az így előállított pálinka után - azon túl, hogy a büntető jogszabályok szankcióit érvényesítik, - a rendelet olyan adót állapított meg, amely a jogellenes cselekmény elkövetőjét külön anyagi hátránnyal sújtja. a pénzügyminiszteri rendelet az eddiginél szigorúbb ellenőrzési szabályok bevezetésével fokozottan szolgálja a társadalmi tulajdon védelmét. /mti/

8.25 rj

10.9.85

- 14 -

bb. 15. butoripari karbantartó és gépjavitó bázis nagykanizsán

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 29.

a dunántulon 5 nagy butoripari vállalat működik: a győri, a zalaegerszegi, a nagykanizsai, a veszprémi és a székesfehérvári. közülük a zalaegerszegi és a nagykanizsai butorgyár rekonstrukcióját nemrég fejezték be. a két nagy gyár a terv szerint 1975. végére egymilliárd forint értékű butort állít elő.

a dunántuli gyárak abból a célból, hogy könnyítsék, egyszerűsítsék munkájukat, egyesülést hoznak létre, amely kiterjed az anyagbeszerzésre, a piackutatásra, a tervezésre, a kooperációra és nem utolsósorban a szakosodás kialakítására. a butoripari egyesülést a terv szerint még ebben az évben létrehozzák. első lépésként a könnyűipari minisztérium támogatásával a kanizsa butorgyárban létrehozták az öt dunántuli butorgyár karbantartó, gépjavitó bázisát. ez az üzem látja majd el a győri, a székesfehérvári, a veszprémi, a zalaegerszegi és a helybeli butorgyár gépeinek, gépsorainak karbantartását, javítását és alkatrészellátását. a karbantartó bázis rövidesen megkezdí szolgáltatásait.

/mti/

--

bb. 16. hetven kutat nyitnak meg újra az első hazai olajmezőn

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 29.

megfiatalodik az 1937-ben feltárt bázakerettyei olajmező, ahol kapadtak a megcsapolt rétegek. a földtani olajkészletnek azonban legfeljebb egyharmadát sikerült kitermelni, az olaj nagyobb hányada a föld gyomrában maradt. a dunántuli kőolaj- és földgáztermelő vállalat szakemberei, mérnökök és tudományos kutatók, évek óta kísérleteztek az ugynevezett másodlagos termelési módokkal. megállapításaik szerint a termelés folyamán csökkent a rétegnomás, kifogyott az a rétegenergia, amely a kőzet pórusaiból a kutak felé tereli az olajat. a legfőbb feladat tehát az eredeti rétegnomás visszaállítása. erre a célra a legalkalmasabbnak a néhány évvel ezelőtt bázakerettye határában feltárt nagymennyiségű széndioxidgáz bizonyult. a laboratóriumi kutatások egyértelműen pozitív eredményt hoztak, majd megkezdtek az üzemszerű alkalmazást, a bázakerettyei olajmező egy már nem termelő körzetében. eddig összesen 200 000 000 köbméter gáz juttattak a föld mélyébe, s egy évvel később kísérletképpen megnyitották az első, korábban lezárt kutakat. a másodlagos olajtermelésnek ezt a formáját már üzemi méretekben alkalmazták, s bázakerettye térségében folyamatosan 70 kutat nyitnak meg újra. a módszert kiterjesztik a közeli lovászi olajmezőre is. /mti/

--

8.35 rj

10.9.85

- 15 -

bb. 17. munkásszínhátszók első országos találkozója tatabányán

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 29.

Érdekes rendezvénysorozat programját készítették el a tatabányai kulturális intézmények vezetői. szeptembertől november végéig bányász kulturális heteket rendeznek a városban. a három hónap alatt minden művészeti ág kedvelői megtalálják az igényüknek megfelelő szórakozási, művelődési lehetőségeket. a város legnagyobb művelődési otthonában, a népházban például 100 rendezvény zajlik le. itt kerül sor többek között a munkásszínhátszók első országos találkozására. fővárosi és vidéki színházak, színpadok készülnek nívós műsorral tatabányára. többek között a tháli, a vigszínház, a mikroszkóp színpad, a huszonötödik színház jelentette be vendégszereplését. a déryné színház ösbemutatóval szerepel a kulturális hetek alatt tatabányán. a zenei rendezvények közül kiemelkedik a tatabányai bányász szimfonikus zenekar és a budapesti rádió és televízió szimfonikus zenekarnak koncertje.

a bányász kulturális hetek alatt a város filmszínházai munkás témájú filmeket vetítenek és műsorra tűzik a szén város címmel, tatabányáról készült dokumentum filmet. a műszaki tudományos napok keretében a szénbányászat múltjáról és jövőjéről tájékoztatják a lakosságot. ismertetik azokat az új víztisztítási és egyéb új technológiákat, amelyekkel már külföldön is hírnévre tettek szert a tatabányai szénbányák dolgozói. ifjúsági nagygyűlés, szocialista brigádvetélkedő és érdekes sportbemutatók is kapcsolódnak a kulturális hetek programjához. /mti/

bb. 18. csőtörés óbudán - részlegesen leállt a 11-es villamos forgalma

i/kf/rj -cz

1973. augusztus 29.

szerdán hajnalban a bécsi ut és a galagonya utcából csőtörést jelentettek a vízművek ügyeletének. a készenléti szolgálat megállapította, hogy az előregedett óbudai hálózat egyik 150 milliméteres régi vezetéke tört el. emiatt a környéken, főleg a galagonya utcában, mintegy 20-25 házban megszűnt a vízszolgáltatás, s a hiba kijavításának előre haladtával részlegesen leállították a 11-es villamosok forgalmát is, a villamosok helyett a nagyszombat utca és az óbudai kocsiszín között autóbuszok szállítják az utasokat.

a vízművek budai ügyeletének tájékoztatása szerint a hiba elhárításán reggel óta dolgoznak, s várhatóan délre vagy korán délutánra helyreáll a vízszolgáltatás, s ismét végig közlekedhetnek a 11-es villamosok. /mti/

9.00 rj

10 aug

- 16 -

bb. 19. rendőrségi hírek

rj -cz

1973. augusztus 29.

szekszárdon, kuni sándor 28 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival halálra gázolta az uttesten ittas állapotban fekvő bischof istván 24 éves gépkocsivezető, szekszárdi lakost. az eljárás folyamatban van.

veszprém megyében, sümeg községben kiss zoltán 28 éves vas-
esztergályos, halimbai lakos személygépkocsiját ittasan vezette, amellyel az utpadkára haladt, majd kerékvetőkőnek ütközött és felborult. a baleset következtében a gépkocsiban utazó kislánya, a 6 éves erika olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a személygépkocsi vezetője ellen őrizetbevétel mellett indult eljárás.

x x x

győr-sopron megyében, und községben farkas fülöp 27 éves kuki-
bikus, a szomszédoktól épülő lakásához kábelen áramot vezetett át. szerelés közben zsebkecsével a foglalatba nyúlt és halálos áramütést szenvedett.

x x x

debrecen és az apafai vasútállomás között a nyílt pályán a
tehervonat halálra gázolta varga sándor 29 éves technikus, deb-
receni lakost, a körülmények tisztázása folyamatban van. /mti/

bb. 20. a fővárosi fürdőigazgatóság közli

fk/rj -cz

1973. augusztus 29.

hogy a pünkösdi fürdői, lőrinci, cinkotai, rákoscsabai, kispesti,
erzsébeti, albertfalvai hidegvizű strandfürdők idén szeptember 2-
án, vasárnap tartanak nyitva utoljára. /mti/

--

10.55 rj

10M20

- 17 -

bb. 21. nemzetközi színvonalra emelik a könyvtári szolgáltatást
bács-kiskun megyében

vid/rj -cz

1973. augusztus 29.

a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdán jóváhagyta a megye könyvtári hálózatának hosszútávú fejlesztési tervét, amely előirányozza, hogy 1985-re ezer lakosonként 240-250 kötet könyv álljon a tanácsi könyvtárakban a növekvő olvasótábor rendelkezésére, a helyi tanácsok és pártszervezetek véleményei, javaslatai alapján s a művelődésügyi minisztériummal, valamint a könyvtártudományi és módszertani központtal egyetértésben készült terv megfelel a nemzetközi normatíva ajánlásainak is.

a program a könyvtárak tanácsi kezelésbe vétele óta elért eredményekre épül. tizenhárom év alatt 346-ról nőtt a tanácsi könyvtári egységek száma bács-kiskunban. 1960-ban ötvenhatezeren 3.468.000, 1972-ben pedig már százhatvanon 3.199.000 kötet könyvet kölcsönöztek megyeszerte.

az újabb évre szóló fejlesztési terv a megye településhálózati-fejlesztési koncepciójának megfelelően irányozza elő a különböző kategóriájú könyvtárak, könyvtárhálózatok korszerűsítését. a legkisebb települések könyvtári állományát is évente legalább 500 új könyvvel kell majd gyarapítani. 1985-ig összesen mintegy 400 000 kötet irodalmi terméket vásárolnak a tanácsi könyvtárak.

fokozott figyelemmel gyarapítják a megye délvidéki nemzeti-ségi lakóinak anyanyelvű könyvtárait. tovább javítják a 160.000 lélekszámú kiskunsgói tanyavilág könyvellátását. újabb három művelődési autó áll majd munkába a kecskeméti, a kiskőrösi és a kiskunhalasi tanyaterületeken.

a felsőfoku szerepkört betöltő megyeközpontban, kecskeméten százezer, a megye részleges felsőfoku központjában, baján pedig 40 000 ember színvonalas könyvtári szolgáltatásának megoldására új könyvtáráépületek létesítését javasolja a program. a leendő új kecskeméti megyei könyvtárat gépesítik majd. sokszorosító és könyvkötő gépek, fotolaboratórium, mikrofilm-leolvasó készülékek, másoló, sokszorosító berendezések könnyítik majd itt a könyvtári munkát.

/Molyt.köv./

11.00 rj

414-re

Tó M35

- 18 -

bb. 21. / nemzetközi... 1. folyt./rj

kiskőrösön ez év végére, kiskunfélegyházán a következő terv-időszakban készül el az új könyvtár. kiskunhalason és kalocsán bővítik a könyvtárakat már a következő években. a távlati terv végére megyeszerte további ötven kisebb nagyobb könyvtár építését, illetve bővítését tervezik. kecskemét városrészei 11 fiókkönyvtárat kapnak. /mti/

--

bb. 22. százhetven rizskombájn a nagykunsgóban

vid ká/1l cz

1973. augusztus 29.

az ország egyik legnagyobb rizstermő táján, a nagykunsgóban, megkezdődtek a „vizigabona”, betakarításának előkészületei. a karcagi, a mezőturi, a kisujszállási és más települések nagyüzemei százhuszonegy gépből álló kombján-parkjukat a betakarítási szezonra újabb ötvennel bővítik. az új gépek egy része már megérkezett. a régieket gondosan felújították, azok üzemkész állapotban várják a betakarítás megkezdését.

a rizs jó termést ígér: az előzetes becslések szerint hektáronként huszonöt mázsa szemtermésre számítanak, ami két mázsával több a tavalyinál. karcagon felkészült az új termés fogadására a tizenhárom szintes, ezerkétszáz vagon befogadóképességű automatizált raktár, ahol dán rendszerű szárítót is felszereltek. a berendezés naponta negyven tonna rizsből vonja ki a felesleges nedvességet. /mti/

--

bb. 23. rektori megbízás

i szö/fk/1l cz

1973. augusztus 29.

a minisztertanács a művelődésügyi miniszter előterjesztésére dr. pogány frigyos egyetemi tanárt a magyar iparművészeti főiskola rektorát munkája elismerése mellett megbízatása alól augusztus 31-i hatállyal felmenti. gádor endre egyetemi tanárt szeptember 1. napjától kezdődően három évi időtartamra a magyar iparművészeti főiskolán rektori teendők ellátásával megbízza. /mti/

--

11.30/1l

101300

- 19 -

bb. 24. kigyulladt a lucerna szénakazal - a becsült kár
200 000 forint

vid ká/1l cz

1973. augusztus 29.

a baranyahidvégi közös ut termelőszövetkezetet központi
majorjában kedden este kigyulladt egy 25 méter hosszú, 8 méter
széles és 6 méter magas lucerna szénakazal. a körülbelül 2500
mázsa takarmánynak mintegy felét tudták megmenteni az oltásban
résztevő pécsi állami, a kisszentmártoni, a siklósi és a he-
lyi önkéntes tűzoltók. az óriás kazalt teljesen szét kellett
bontani, nehogy tűzfészek maradjon. a kár becsült értéke
200 000 forint. a tűz keletkezésének okát vizsgálják./mti/

--

bb. 25. iskolai segély a salgótarjáni kohászati üzemekben a
nagy családosoknak

vid ká/1l cz

1973. augusztus 29.

iskolai segélyt juttatott nagy családos dolgozóinak a sal-
gótarjáni kohászati üzemek, 134 többgyermekes dolgozó iskolai
felszerelések, tanönyvek és tanszerek vásárlására. 300-tól
ezerhatszáz forintig terjedő segélyt kapott. a megközelítően
nyolcvanhatezer forintot szerdán fizették ki./mti/

--

bb. 26. „iskolaotthonok” szolnokon

vid ká/1l cz

1973. augusztus 29.

az új tanévben három szolnoki általános iskolában a szo-
kásostól eltérő módszerrel foglalkoznak az elsősökkel: a tani-
tási és a napközi otthoni órákat felváltva tartják meg. az e-
gésznapos iskola keretében reggel 8 órától délután 5-
ig egy-egy tanítási órát játék, séta és pihenés követ. az új
módszer áthidalja az óvodai és iskolai életforma közötti kü-
lönbséget. az „iskolaotthonok”, is nevezett egésznapos fog-
lalkozás másik nagy előnye, hogy a házi feladatokat, gyakorla-
tokat pedagógus felügyelet mellett az iskolában oldják meg a
tanulók. az új tanévben hat tanulócsoportban száznál is több el-
sős számára szerveznek szolnokon
általános iskolát. /mti/

--

- 20 -

11.3511

bb. 27. fejér megye 1974. évi fejlesztési tervét hagyta jóvá
a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid kz/1l cz

1973. augusztus 29.

fejér megye 1974. évi fejlesztésére 1.1 milliárd fo-
rintot hagyott jóvá szerdai ülésén a fejér megyei tanács vég-
rehajtó bizottsága. az összeg több mint felét, 744 millió
forintot a lakásépítésre és közművesítésre fordítják és
ebből 2192 állami célcsoportos lakás épül. megkezdik dunauj-
város vízellátását biztosító vízvezeték építését, mórton pedig
viktárolók épülnek. 1974-ben három szennyvíztisztítómű kivite-
li terve, illetve beruházási programja készül el.

jelentős összegeket fordítanak fejér megye oktatási há-
lójának fejlesztésére. dunaujvárosban és székesfehérváron
egy-egy középiskola és kollégium épül, a községekben hat új
általános iskola épül összesen ötven tanteremmel. dunaujváros-
ban folytatódik a munkás művelődési otthon, székesfehérváron
pedig az ifjúsági ház építése. az egészségügyi ágazatban nagy-
szabású bővítési munka kezdődik. a dunaujvárosi kórházat két-
százötven ágygal a székesfehérvári idegklinikát nyolcvan-
egy ágygal bővítik, megkezdik a seregélyesi munkaterápiás in-
tőzet kialakítását, martonvásáron pedig mentőállomás épül. elő-
készítik a székesfehérvári megyei kórház rekonstrukcióját és
bővítését, elkészül a székesfehérvári kétszáz ágyas csecsemő-
otthon és kétszáz személyes szociális otthon beruházási program-
ja is./mti/

--

bb. 28. emlékezés mohácson

vid kz/1l cz

1973. augusztus 29.

mohácson kegyelettel emlékeztek szerdán az 1526. augusz-
tus 29-i csata halottaira, a mohácsi síkon elesett magyar és
szövetséges katonákra. a csele-patak partján álló obeliszknél
és a szepessy-parkban levő lengyel emlékműnél virágokat helyez-
tek el. az évforduló alkalmából a hét folyamán emlékestet ren-
denek, amelyen meghívott történész idézi fel az 1526-os tragi-
kus eseményeket és az évszázadokra kiható következményeit.
/mti/

--

- 21 -

10.13.00

bb. 29. pótkeret szabolcs-szatmár megyének - a nők második műszakjának a megkönnyítésére használják fel

vid kz/il cz

1973. augusztus 29.

az országos tervhivatal - tekintettel a megye szolgáltatási hálózatának elmaradottságára - a központi szolgáltatás-fejlesztési alappól, a negyedik ötéves terv hátralévő éveire, 10 millió forint pótkeretet adott szabolcs-szatmár megyének. a megyei tanács végrehajtó bizottsága úgy döntött, hogy az összeget az eddiginél is koncentráltabban és elsősorban a nők „második műszakját”, megkönnyítő beruházásokra használják fel. eszerint a tízmillió forintos pótkeretből azok a vállalatok illetve szervezetek kapnak támogatást, amelyek a textil tisztítási és háztartási gépjavitó kapacitásukat növelik.
/mti/

--

bb. 30. szedik a szegedi fűszerpaprikát - idényfelárat kapnak a termelők

vid kz/il cz

1973. augusztus 29.

szeged város határában és a járásban - mórhalom, zákányszék, sándorfalva, pusztaszer körzetében - megkezdődött a fűszerpaprika szedése. a sándorfalvi rózsza ferenc tsz és néhány háztáji termelő kisebb mennyiséget szerdán már beszállított a feldolgozó vállalatnak. az augusztus végéig átadott első és második tétel árúért mázsáinként száz forint, utána pedig szeptember 10-ig hatvan forint idényfelárat fizet a vállalat.

a fűszernövény elsősorban a száraz homoktalajokon meginylette a tartós aszályt. a gazdaságok, ahol erre lehetőség kínálkozott, teljes erővel öntözték az ültetvényeket. a természetes csapadék hiányát azonban csak némileg sikerült pótolni. a bokrokon kevesebb és méretre kisebb termés fejlődött mint tavaly. a minőség viszont jónak ígérkezik. a hozamot jelenleg még nem tudják pontosan felmérni. hosszú, fagymentes ősz, kedvező időjárás sokat segíthet abban, hogy ami megtermett, azt mind károsodás nélkül betakaríthassák.

/folyt.köv./

- 22 -

bb. 30./szedik ... folyt./ il

néhány helyen, mint például az ujszentiváni magyar-csehszlovák barátság tsz mélyebb fekvésű tábláin ötven-hatvan mázsás holdankinti termést várnak. ilyen kiemelkedő hozam azonban az idén kevesebb lesz a csaknem nyolcezer holdas tájkörzetben, mint a jó esztendőben.

a paprikát a gazdaságok többsége a tagokkal megállapodva részes vállalásos alapon termeszt és a betakarítási csúcsidőszakban majd a családok apraja-nagyja, a rokonok és az ismerősök is résztvesznek a szedésben. más termelőszervezetek pedig az iskolákkal kötött hagyományos megállapodás alapján igénybeveszik a diákok segítségét./mti/

--

bb. 31. nincs terv - késik a sárvári nádasy vár helyreállítása

vid kz/il cz

1973. augusztus 29.

a nádasyak egykori sárvári várát művelődési központtá alakítják - közölték a sárvári városi tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén. az ötszögű reneszánsz végvár helyreállítására 15 millió forintot költenek ebben az ötéves tervben a művelődésügyi minisztérium, a vas megyei és a sárvári városi tanács, valamint az országos műemléki felügyelőség anyagi támogatásával. múzeum, ifjúsági klub, járási és városi könyvtár, továbbá családi ünnepek rendezésére alkalmas helyiség kap helyet benne.

a testület aggodalmát fejezte ki a késedelmes tervszállitás miatt, ami a palotaépület helyreállítását gátolja. a váti műemlékfelújításokkal foglalkozó irodája több tervvel adós a sárváriaknak. ennek következménye, hogy a tervidőszak felén túl még csupán 3,7 millió forint értékű munkát végezhettek a rendelkezésre álló 15 millió forintból. a nagy tranzit idegenforgalmu város így továbbra is nélkülözni kénytelen e fontos művelődésügyi intézményeket.

megállapították hogy a jelenlegi tervellátottság nem tesz lehetővé ütemezést, felkészülést a téli időszak munkálataira és veszélyezteti a negyedik negyedévben a kivitelezést, végső soron a tervidőszakra előírt munkák elvégzését. határozatot hoztak a tervek elkészítésének ismételt szorgalmazására és arra, hogy kötbérigényt jelentenek be a késedelmes tervszállitásért./mti/

--

- 23 -

bb. 32. elutazott dr. gamal el-din moukhtar, egyiptomi kulturálisügyi miniszterhelyettes

k fk/sz6/11 cz

1973. augusztus 29.

dr. gamal el-din moukhtar egyiptomi kulturálisügyi miniszterhelyettes, a kairói régészeti hivatal elnöke néhány napos látogatás után elutazott hazánkba. az egyiptomi vendég itt-tartozkodása során a két ország régészeti, műemlékvédelmi és kiállítási kapcsolatainak fejlesztéséről tárgyalt dr. szabó jánossal, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettesével, továbbá vendéglátójával. dr. rosta endrével, a kulturális kapcsolatok intézete elnökével. fogadta őt dr. orbán lászló művelődésügyi minisztériumi államtitkár./mti/

--

bb. 35. időjárásjelentés

11 cz

1973. augusztus 29.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 29-én 13 órakor: többfelé eső.

a kárpát-medencében, az alpok vidékén és az appennini félsziget környékén ún. összáramlási zóna alakult ki. a területek felett levő nedves levegő és az említett összáramlás hatására sokfelé esik az eső, délen zivatarok vannak. mivel európa legnagyobb részén a légmozgások lefékeződtek, lényeges átalakulás nem várható a következő 36 órában közép-európa időjárásában. a gyors időváltozások egyelőre csak a brit-szigeteket és a skandináv-félsziget északnyugati partjait érintik.

hazánkban kedden a dunántúlon erősen felhős vagy borult volt az ég. csak az északkeleti ország részben sütött ki 7-12 órára a nap. a nappali felmelegedés a felhőzeti viszonyoknak megfelelően alakult. a délnyugati és a déli megyékben csak 17-22 fok között volt a hőmérséklet maximuma. északkeleten a nappali felmelegedés erősebb volt, 23-28 fokig emelkedett a hőmérséklet. kedd délután először csak a délnyugati és a déli határvidék mentén kezdett esni az eső. az esőzés később északkelet felé terjedt és az északkeleti megyéket kivéve csaknem mindenütt volt csapadék. ennek mennyisége a duna-tisza közén, a mezőföldön tolna, somogy és zala megye legnagyobb részén 10 mm alatt maradt. a dunántul északnyugati vidékén valamint a pilis és a bürzsöny hegység környékén 10-20 mm közötti mennyiség hullott, sőt vámosmikoláról, dobogókőről és kisberről 22, rajkáról 24 mm-t jelentettek. ma hajnalra 11-18 fokig hűlt le a levegő. délnél erősen felhős vagy borult volt az ég, a dunántúlon még több helyen esett az eső, bajáról záport jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 15-23 fok között volt.
/folyt.köv./

- 24 -

13.15/11

Tb 11⁰⁰

bb. 35./ idő .... folyt./ 11

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 19,7 fok volt, a százéves átlagnál 0,3 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, változatlan. a balaton vízének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 21 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős idő többfelé esővel, egy két helyen záporral, zivatarral. gyenge, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 19-24 fok között.

a duna vízállása budapesten 147 cm./mti/

--

bb. 33. tizenkétféle paradicsomvetőmag - dolgozik a kecskeméti magüzem

vid kz/11 cz

1973. augusztus 29.

kecskeméten, a zöldségtermesztési kutatóintézet paradicsom magüzemében teljes az idény: naponta 3-4 vagon nyersárut dolgoznak fel. tizenkét hazai és külföldi fajtából szaporítottak az idén magot. több mint nyolcezer hektár üemi területet látnak el gépi betakarításra alkalmas, egyszerre - érő fajták magjával. a választék elegendő a paradicsom szakaszos termelésének kialakításához.

ezek között vannak az intézetben nemesített korai érésűek, primórtermesztésre alkalmas hibridek. az elit-vetőmagból ország-ellátó kutatóintézetben tizedik éve üzemel a paradicsommaggyártás. ez idő alatt ötven tonna jó minőségű, fémzárolt vetőmaggal szolgáltat a kertgazdaságokat./mti/

--

- 25 -

15-20/11

Tb 11⁰⁰

bb. 36. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke augusztus 29-én 13 h-ig:

se/rj -cz

1973. augusztus 29.

1. a művelődésügyi minisztérium tájékoztatója
  2. forgalmi rendezés a kossuth téren
  3. a közti tervei
  4. új műszer
  5. a kossuth kiadó ujdonságai
  6. házkézelőség dunajvárosban
  7. filmbemutatók
  8. dr. agy
  9. hangnyelős
  10. két évi szabadságvesztés csalásért
  11. műszaki ujdonságok
  12. újabb buszjáratok
  13. utra keltek a gólyák
  14. mt rendelet a szesz előállításáról
  15. gépjávitó bázis nagykanizsán
  16. a bázakerettyei olajmezőről
  17. munkásszínjátékosok találkozója
  18. csütörtök óbudán
  19. rendőrségi hírek
  20. a fürdőigazgatóság közleménye
  21. könyvtári szolgáltatás bács megyében
  22. rizskombájnok
  23. rektori megbízás
  24. kigyulladt a kazal
  25. iskolai segély
  26. iskolaothonok
  27. fejér megyei vb ülése
  28. emlékezés mohácson
  29. pótkeret szabolcsnak
  30. szedik a fűszerpaprikát
  31. készik a sárvári vár helyreállítására
  32. elutazott moukhtar
  33. paradicsomvetőmag
  34. szegedi színház
  35. időjárás
  36. hírjegyzék
- /mt1/

--

13.25 rj

- 26 -

Tó M¹⁰

bb. 37. segít az egyetem 1300 munkás-paraszt diáknak

k/fk/rj szö/rj -cz

1973. augusztus 29.

a budapesti műszaki egyetem hét kara és hét műszaki főiskola szerdán és csütörtökön mintegy 1300 fizikai dolgozó gyermekének helyzetéről felmérést készít budapestben és négy vidéki városban. a felmérés után a fiatalokkal a műszaki felsőoktatási intézmények egy éven keresztül foglalkoznak és segítik felkészülésüket a felvételi vizsgákra. az 1300 diák szeptemberben kezdi a középiskola negyedik osztályát. /mt1/

--

bb. 38. kilenc százalékkal nőtt a könnyűipar termelése

- sajtótájékoztatón a könnyűipari minisztériumban

t/ol/tm/rj ie -cz

1973. augusztus 29.

az év első hét hónapjának könnyűipari gazdálkodásáról földi László, a miniszter első helyettese tájékoztatta szerdán a sajtó munkatársait. elmondotta, hogy az ágazat termelése 9 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban; s ez olyan rekord, amelyre hosszú idő óta nem volt példa. ebben része van a rekonstrukciós beruházások során üzembe helyezett új termelő berendezéseknek, a korszerű gyártási eljárások bevezetésének, a létszámhiány enyhülésének, s ezáltal a termelő kapacitások jobb kihasználásának, továbbá az export-lehetőségek bővülésének is.

az előállított termékek 35 százalékát közvetlenül a nagy - illetve a kiskereskedelem vette át, 22 százalékát a külkereskedelem értékesítette, a fennmaradó 43 százalék pedig a termelő-felhasználás céljait szolgálta. az árualapok biztosításában külön figyelmet fordítottak a leszállított áru termékekre, a kereskedelemmel jól összehangolt intézkedések nyomán az árleszállítást követő időszakban is ki tudták elégíteni a megnövekedett keresletet.

kedvezően változott a gyártmány-összetétel. a textil- és textilruházati termékek korszerűbbek, divatosabbak, újszerű cipőmodellek kerültek piacra, a forma és a bő színskála követi az uralkodó divat-irányzatot.

/folyt.köv./

13.30 rj

- 27 -

Tó M¹⁰

bb. 38. /kilenc... 1. folyt./rj

javult a butorok választéka, s némileg minőségük is. a nyomdaipar a korábbinál jobban, színvonalasabban tudja kielégíteni az igényeket, s az új termelő kapacitások munkába lépésével jelentősen nőtt a papíripar termelése.

nem változott azonban az első osztályú termékek részaránya, s a vállalati minőség megbízhatósága sem a méteráru-, sem a textilruházati iparban nem javult kellően. ezzel szemben valamelyest javult a cipőipari termékek minősége, s ennek következtében kevesebb a belföldi reklamáció.

a fogyasztói árszínvonal tervezett stabilitása érdekében egymilliárd hatszáz millió forintot fordítottak arra, hogy a világgpiaci áremelkedések hatása ne jelentkezzen azonos mértékben a hazai termékek áraiban, ugyanis, mint közismert, egyes alap- és segédanyagok - így a pamut, a gyapju, a bőr, a festékáru és vegyszer- világgpiaci áremelkedését költségvetési támogatással ellensúlyozzák.

1972 első félévéhez képest az idei első félévben két százalékkal /7.392 fővel/ növekedett a könnyűipari munkáslétszám, ám a pamutiparban változatlanul csökken, s így az iparág kapacitásának optimális kihasználása alig biztosított. az előző év azonos időszakához képest viszont általában 8 százalékkal nőtt az élőmunka termelékenységése, s így a termelésnövekedés 90 százaléka termelékenység-emelkedésből származott. a könnyűiparban foglalkoztatottak havi átlagbére 7 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál.

nyolc százalékkal növekedett és ezzel a szocialista ipar állóeszközeinek 12 százalékat képviseli az ágazat állóeszközeinek bruttó értéke. különösen a tanácsi és a szövetkezeti szektorban tapasztalható dinamikus növekedés, ami arra utal, hogy e helyeken is jelentős korszerűsödés megy végbe.

/folyt.köv./

13.33 rj

Tóth

- 28 -

bb. 38. / kilenc... 2. folyt./rj

az ágazat 1973. első félévében négy milliárd 539 millió forint gazdasági eredményt ért el, ami az előző év azonos időszakához képest 18 százalékos emelkedést jelent, a könnyűipari vállalatok 1972. első félévi 108 millió forintos vesztesége ötödére csökkent az idén. a jelentős szóródással járó, de összességében kedvező nyereség-alakulás lehetővé tette, hogy a könnyűipar jövedelmezőségi mutatói számottevően javuljanak.

1973. első félévében 1.8 milliárd forint összegű könnyűipari beruházás valósult meg, 12 százalékkal több, mint a múlt év hasonló időszakában. egyébként várhatóan az idei beruházások értéke eléri a 4.8 - 5 milliárd forintot. ebben az évben már hét jelentős létesítmény készült el és lépett be a termelésbe. a rekonstrukciós beruházások nyomán tovább javultak a munka-körülmények, színvonalasabbá vált a szociális ellátás.

továbbra is gondot jelent a minőség javítása mellett a termelés ütemességének biztosítása, mert ennek elégtelensége nagy hatékonysági veszteségekkel jár. az év hátralévő részében fokozni kívánják az áru kínálatot, tovább bővíteni a választékot, különös tekintettel a csecsemő- és gyermekruházati ellátásra, amelynek biztonsága érdekében kivételes ösztönzést kívánnak alkalmazni. /mti/

--

bb. 39. ülészik a magyar-jugoszláv mezőgazdasági albizottság

jf/mm/rj 1e -cz

1973. augusztus 29.

keszthelyen ülészik a magyar - jugoszláv mezőgazdasági albizottság. a magyar küldöttséget madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a jugoszláv küldöttséget branko turodija, a jugoszláv szövetségi mezőgazdasági miniszter első helyettese vezeti. az ülés napirendjén az együttműködés kérdései szerepelnek. /mti/

--

13.40 rj

Tóth

- 29 -

bb. 40. szeptember 1-5 varsói kulturális napok budapest

t pr-fk/za/1l cz

1973. augusztus 29.

szeptember 1. és 5. között ismét megrendezik budapestben a már hagyományos varsói kulturális napokat - tájékoztatta az újságírókat szerdán a városházán venczel istván, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának helyettes vezetője.

elmondotta, hogy hat esztendeje minden év őszén hol Lengyelország fővárosa, varsó, hol a bolgár főváros, szófia mutatja be budapestben kulturájának egy kis töredékét, s viszontzásul a magyar főváros rendez annak az évnak a tavaszán kulturális napokat varsóban, illetve szófiában. az idén a lengyel fővárosban a sor: az egyhetes eseménysorozat jónéhány színvonalas rendezvényt kínál.

szeptember 1-én a lengyel kultúra nagymező utcai helyiségeiben „varsó tájképe és építésze”, címmel nyílik fotókiállítás, s még aznap este a vörösmarty téri vígadóban ünnepi hangversenyen mutatkozik be a paradox lengyel jazz-együttes, valamint a fistulatores et tubicinatores varsovienses, a varsói fa- és rézfúvós együttes. a paradox együttes neve jól ismert a jazz-kedvelők előtt, számos „trófeájuk”, közül csupán három: első díj az oderai jazz-fesztiválon, san sebastian-ban és a hollandiai nemzetközi jazz-fesztiválon. a kilenctagú varsói fa- és rézfúvós együttes még érdekesebb zenéi csemege: művészeti vezetőjük, kazimierz piwkowski, lelkes műpártolóként néhány esztendeje saját maga készítette el azokat a korabeli hangszereket, amelyeken az együttes tagjai középkori és reneszánsz lengyel zenét játszanak.

szeptember 3-án lengyel textilművészeti kiállítás nyílik az iparművészeti muzeumban, s lengyel műsoros estét tartanak a fővárosi művelődési házban. a műsort másnap a május 1. ruhagyárban is megismétlik, ahol a varsói cora ruhagyár manókenjéi divatbemutatót tartanak. a varsói kulturális napokat szeptember 5-én diszeldadás zárja a hiradó filmszínházban: rövidfilm sorozatot mutatnak be a lengyel fővárosról./mti/

--

- 30 -

13.40/1l

Tóth²⁰

kbb. 41. elfogták a halált okozó verekedőket

1 kf/tm/1l cz

1973. augusztus 29.

egy héttel ezelőtt este 8 óra körül a 13-as jelzésű villamos gubacsi út és határ út kereszteződésénél lévő megállójában két fiatalember szóváltást provokált, majd ököllel leütötte szakács sándor 75 éves budapesti nyugdíjast, az idős ember súlyosan megsérült, s kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt.

a 9. kerületi rendőrkapitányság széleskörű nyomozás eredményeként elfogta orgován józsef 21 éves és káló izidor 16 éves budapesti segédmunkást. ügyükben - őrizetbe vételük mellett - halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt a vizsgálat tart./mti/

--

bb. 42. halálos és súlyos közlekedési balesetek

1 kf/tm/1l cz

1973. augusztus 29.

a mázsa térnél a megállóból kiinduló 13-as jelzésű villamosról lelépett és a kocsi alá esett özv. németh pálné 78 éves budapesti nyugdíjas. az idős asszony kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt.

horka jolán 82 éves budapesti nyugdíjas a népköztársaság útján egy mozgásban lévő autóbusról lépett le, amelynek következtében súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba.

prigyeni istván 31 éves gépkocsivezető a 14. kerület hungária körút és egressy út kereszteződésében kijelölt gyalogátkelőhelyen autóbusszal elütötte parázso zsigmond 59 éves budapesti nyugdíjast. az idős embert a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. a gázoló buszvezető ellen eljárás indult.

a x. kerület kereszturi út vasuti felüljárója alatt motorkerékpárjával gyorsajtás miatt felborult kuruczmond lászló 19 éves budapesti betanított munkás. a motorkerékpár vezetőjét és utasát szakmár katalin 16 éves budapesti tanulót súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők./mti/

--

- 31 -

13.45/1l

Tóth²⁵

bb. 43. minőségi felár a vetőmagtermelőknek - a termőterület felén új búzafajtákat vetnek szolnok megyében

vid kz/11 cz

1973. augusztus 29.

ezzer vagon nemesített őszi buza vetőmag szállítására kötött szerződést szolnok megye mezőgazdasági Üzemeivel a vetőmagtermelő és értékesítő vállalat. a gazdaságok igényeit ebben az évben már teljes egészében a megyében termesztett vetőmagokkal elégítik ki, s a fajtajavítás érdekében kedvezményeket nyújtanak a vetőmagtermelő és vásárló gazdaságoknak. a vállalat területi igazgatóságának szerdán megtartott sajtótájékoztatóján elmondták, hogy minőségi felárat fizetnek azoknak a gazdaságoknak, amelyek extra minőségű vetőmagot termelnek, vásárlóiknak pedig az eddiginél alacsonyabb áron adják tovább a másodosztályú őszi buza vetőmagot. a nagyobb hozamu ellenállóbb búzafajták elterjesztésére kidolgozott ötéves tervet szolnok megyében már ebben az évben teljesítik: az őszi buza terület ötven százalékán a kiváló minőségű, új szovjet fajtákat vetik. gondot okoz azonban, hogy még mindig nem megfelelő a korai közép és késői érésű fajták aránya./mti/

--

bb. 44. új husipari laboratórium balassagyarmaton

vid kz/11 cz

1973. augusztus 29.

husipari laboratórium műszaki átadását kezdték meg szerdán a husipari állatorvosi ellenőrző szolgálat balassagyarmati kirendeltségén, az 1,8 millió forintos költséggel létrehozott laboratórium lehetővé teszi, hogy a balassagyarmati husipari vállalat termékeit - amelyeket eddig budapesten és vácotton ellenőriztek - a helyszínen vizsgálhassák. így már a gyártási folyamat közben felfedhetik a hibákat, s ez lehetővé teszi, hogy a nógrád megyei husiboltokban, élelmiszer üzletekben jobb minőségű hentes-, illetve töltelékárut vásárolhassanak./mti/

--

- 32 -

13.50/11

10/1425

bb. 47. kedvezmények a sorkatonaságtól leszerelteknek

1 sl/tm/1e/11 cz

1973. augusztus 29.

a munkaügyi miniszter most megjelent rendelete kiterjeszti a sorkatonaságtól leszerelteknek nyújtott kedvezményeket, fokozottan gondoskodva arról, hogy a katonaságnál eltöltött évek az újbóli munkába álláskor hátrányt ne jelenthessenek.

a magasabb fokú képzettség elnyerését szolgáló tanulmányi szerződések megkötésekor - azonos feltételek esetén - a leszerelést követő három évig előnyben kell részesíteni a volt sorkatonákat.

a sorkatonai szolgálat alatt elért bizonyos szint, vagy rendfokozat esetén a leszerelést követő évben rendkívüli szabadság jár azoknak, akik bevonulás előtti munkahelyükre térnek vissza. a kiváló szint vagy tiszthelyettesi rendfokozat /örmester, törzsörmester, főtörzsörmester/, illetőleg zászlós vagy tartalékos tiszti rendfokozat elérése esetén 6-12 munkanapig: élenjáró osztályos szint vagy tisztos rendfokozat /örvezető, tizedes, szakaszvezető/ elérése esetén hat munkanapig terjedő rendkívüli szabadság jár.

aki leszerelés után két éven belül munkakörének ellátásához vagy magasabb munkaköri besorolás eléréséhez szakmai vizsgára készül, az egyébként is járó kedvezményeken túlmenően 30 napig terjedő fizetés nélküli szabadságot kérhet, s ezt meg is kell számára adni.

a bevonulás előtti munkahelyükön tovább dolgozó munkakörének megállapításakor figyelembe kell venni az adott munkakörben időközben végrehajtott béremeléseket. bárhol lép munkába leszerelés után a dolgozó, a munkabér megállapításakor figyelembe kell venni a katonai szolgálat alatt szerzett, a munkakörének megfelelő szakképzettséget és szakmai gyakorlatot. a szakmunkásvizsgánál ugyancsak számít a jövőben a katonaságnál szerzett szakmai gyakorlat.

a pénzügyminiszter más illetékes miniszterekkel együtt ^{ez}rendeletben arról intézkedett, hogy a leszerelést követő két éven belül a sorkatonai szolgálatot teljesített dolgozókat is előnyben kell részesíteni a lakásépítkezések támogatásakor./mti/

--

- 33 -

13.55/11

10/1435

bb. 45. iparjogvédelmi és ujitási ankét szolnokon

vid/kz/rj -e

1973. augusztus 29.

a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa és az országos találmányi hivatal szerdán iparjogvédelmi és ujitási ankétot rendezett szolnokon. tasnádi emil az országos találmányi hivatal elnöke tájékoztatót tartott a műszaki és technikai forradalom helyzetéről, az iparjogvédelem és az ujitómozgalom szerepéről hazánkban. hangsúlyozta, hogy az iparjogvédelemnek fontos szerepe, hogy a vállalatokat, az egyéneket ösztönözze az alkotó munkára segítse a technikai, műszaki fejlődést, az egészséges versenget hazai és nemzetközi vonatkozásokban egyaránt.

az ipari fejlődés fontos alapja az információ. az a vállalat tud csak lépést tartani a rohamos fejlődéssel, amely ismeri a hazai és a külföldi műszaki, gazdasági állapotokat a piaci helyzetet és az információ birtokában tud igazodni a növekvő követelményekhez. hazánkban a szabadalmi leírások mintegy kilenc millió példányban állnak rendelkezésre, ezek közül válogathatnak az érdeklődő vállalatok. az ujitómozgalomról szólva elmondotta, hogy a korábbi években a vállalatok ujitási feladatterveket készítettek, de ezek nem hozták meg a kívánt eredményt. helyes, ha egyes műszaki feladatok megoldására a vállalatok pályázatokat töltenek ki, mert ezzel a munkaköri köteleesség kérdését is egyértelműen és világosan tisztázzák.

az előrehaladásnak fontos feltétele továbbá a műszaki és szellemi termékek áramlása, forgalma. a kutatás területén hazai és nemzetközi vonatkozásokban is ki kell alakítani a munkamegosztás gyakorlatát. hazánkban 1972-ben a nemzeti jövedelem mintegy három százalékát - kilenc milliárd forintot - költöttük kutatásokra. ez az összeg igen jelentős, a kívánt eredményt azonban még sem értük el. a nemzetközi munkamegosztásban a kívántnál jóval kisebb arányban veszünk részt, noha ez az egyik legfontosabb feltétele a technika előrehaladásának. arra hívta fel a figyelmet, hogy a gyorsabb fejlődés érdekében több vállalat összefogásával hozzanak létre közös iparjogvédelmi irodákat, s cseréljék ki szellemi termékeiket. budapesten megalakult az a vállalat, amely speciálisan foglalkozik a műszaki, szellemi termékek exportjával. /mti/

--

13.55 rj

- 34 -

bb. 46. „sátorbontás”, a bükkü erdőségeiben

vid/fm/rj -cz

1973. augusztus 29.

a tanév kezdetének közeledtével szerdán került sor az utolsó táborozók „sátorbontásá”, a bükkü és a zempléni erdőségeiben.

a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság az idén több mint 70 táborozóhelyet jelölt ki a bükkü és a zempléni hegyvidék vadregényes részein. a bükkü-fennsík, a miskolc-tapolca melletti kékmézón, a dédesi vár szomszédságában csakugy, mint garadna- és a csanyiki völgyben, valamint telkibánya vidékén lévő erdei tisztásokon több mint 150 alföldi, dunántúli, budapesti iskola diákjai töltötték egy-két hetet a nyári szünetben. különösen a miskolc-környéki táborhelyeket foglalták el szinte egész nyáron a fiatalok, de sokan ismerkedtek meg a természeti szépségekben és történelmi emlékekben gazdag zempléni vidékkel is. /mti/

--

bb. 48. a mahart közli

gk/rj 1e -cz

1973. augusztus 29.

hogy a rendkívül alacsony vízállás miatt augusztus 30-án dunabogdány hajóállomást a személyhajóforgalomból kikapcsolja. augusztus 30-án dunabogdány hajóállomáson a személyhajók már nem állnak meg. /mti/

--

bb. 49. felépült 4096 lakás - 2,2 százalékkal emelkedett a budapesti szocialista ipar termelése - a főváros első fél esztendeje

t/pr/fk/rj zs -cz

1973. augusztus 29.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén elemezte a főváros első félévi gazdálkodásának tapasztalatait, tájékozódott az építkezések, a kereskedelem, az egészségügy helyzetéről.

/folyt.köv./

14.05 rj

- 35 -

megállapították egyebek között, hogy a budapesti székhelyű ipari vállalatok és szövetkezetek 1973 első hat hónapjában - folyó árakon számítva - 8.7 százalékkal termeltek többet, mint az elmúlt esztendő azonos időszakában. a kereslet alakulásának megfelelően a könnyűipar termelése gyorsabban nőtt, mint a nehézipar, a könnyűiparon belül a papír- és textilruházati ipar termelésnövekedése volt a legszámottevőbb.

a budapesten települt szocialista ipar az első félévben 2.2 százalékkal termelt többet az egy évvel korábnál, jóllehet a foglalkoztatottak száma tovább csökkent. az építőipari vállalatok és szövetkezetek 12,3 milliárd forint értékű építés-szerelési munkát végeztek; az építőiparban az alkalmazottak számának növekedése meghaladta a munkások számának emelkedését. az élmunka hatékonysága az iparban és az építőiparban tovább javult, mérséklődött azonban a termelékenység emelkedésének üteme.

a reprezentatív háztartási statisztikák szerint az első félévben a munkás-szellemi háztartásokban 2246 forint volt az egy főre jutó havi átlagos bruttó jövedelem, 6 százalékkal több, mint az elmúlt év első hat hónapjában. a kiskereskedelmi forgalom növekedési üteme gyorsult a fővárosi boltok és vendéglátóhelyek 24 milliárd forint értékű eladási forgalmat bonyolítottak le. élelmiszerekből és élvezeti cikkekből 7.3 százalékkal, egyes iparcikkekből 13.1 százalékkal, ruházati cikkekből pedig 3 százalékkal kelt el több, mint tavaly.

az első hat hónapban 4096 lakást építettek fel budapesten - ez 46 százaléka az 1973-ra tervezett 8770 lakásnak. a kész lakások közül 1492-t vettek át hibamentesen, a műszaki átvételtől a birtokba adásig eltelt idő általában szűk egy hónap volt. már az is biztosítottnak látszik, hogy nem csupán a lakásépítéssel arányos egyéb kapcsolódó létesítmények kerülnek tető alá, de sikerül behozni 1975-ig az előző öt éves tervidőszak lemaradását is. a magánérs lakásépítkezések területeinek közművesítésére, illetve a kapcsolódó létesítmények megvalósítására 98 millió forintot fizetett ki a főváros.

/folyt.köv.

14.15 rj

161450

a közműágazatokban a főbb fejlesztési mutatók a tervben jóváhagyottnak megfelelően alakultak. a közművesített vízellátásban 5788 lakást kapcsoltak be, a víztárolók befogadóképessége 500 köbméterrel nőtt, megépült 19 kilométernyi vízcső-hálózat, 22 kilométernyi csatorna, a vízművek hat hónap alatt 131 millió 906 ezer köbméter vizet juttattak a fővárosnak. a gázfogyasztó helyek száma 6757-tel szaporodott, a gázzal fűtött lakások száma 7293-mal nőtt, 321 millió 596 ezer köbméter városi gázt termeltek és 537 millió 251 ezer köbméter földgázt vettek át.

a tömegközlekedés a metró második szakaszának forgalombaállításával, a lépcsőzetes munkakezdés kiterjesztésével tovább javult. az összes szállított utasok száma 1 százalékkal maradt alatta a tavalyi első félévnek. a személyszállító járművek száma lényegesen nem változott, a metrókocsik szaporítását sajnos el-lensúlyozta a villamosok kényszerű selejtezése. a zsufoltság főként az autóbuszokon csökkent.

a főváros egészségügyi tervének legfontosabb feladataként a fekvőbeteg-ellátás fejlesztését jelölték meg: 1973-ban 184 új ágyat kell átadni - ebből a félév végéig 135 már a betegek rendelkezésére állt. megkezdődött a róbert károly köruti kórház 124 ágyas szülészeti pavilonjának kivitelezése, elhúzódott viszont a gyáli uti kórház tervezett új pavilonjának műszaki előkészítése. a betegellátást nehezítette, hogy - főleg építkezések, tatarozások miatt - 964 ágyat kellett felhasználatlanul hagyni. a járóbeteg-ellátás színvonalát javítja, hogy elkészült a merényi kórházban egy 22 munkahelyes, a tétényi uton pedig egy 39 munkahelyes szakorvosi rendelőintézet. szakosított körzeti orvosi rendelőt nyitottak a xi. kerületben, a iii. és a xix. kerületben. a bölcsődei helyek száma 135-tel szaporodott, jó ütemben haladt a xvii. kerületi, 450 személyes szociális otthon építése. a gyógyszerforgalom az első félévben 588.2 millió forintba emelkedett, az előző év azonos időszakához mérve 9.7 százalékkal nőtt.

a végrehajtó bizottság a főváros első félévéről készült jelentést tudomásul vette, majd elfogadta a boráros tér rendezésére kiírt tervpályázatról szóló beszámolót.

/folyt.köv./

14.25 rj

161450

1bb. 49. / felépült 4096... 3. folyt./rj

a boráros tér két nagy jelentőségű, nagy forgalmu utvonal csomópontja, s itt halad keresztül az e 5-ös jelzésű, London-Isztambul közötti transzeurópai ut is. forgalmának rendezésére már készültek tervek, ezek azonban nem voltak megfelelőek, ezért az idén februárban újabb tervpályázatot irtak ki. a bíráló bizottság 49 pályamunkát kapott, a legmagasabb, 100 000 forintos díjat azonban nem adta ki. a tervek elemzése bebizonyította, hogy a tér közúti forgalma jelzőlámpák elhelyezésével is megoldható. a gyalogos forgalom biztonsága érdekében aluljáró-rendszer kialakítása szükséges. ez egybefogná a csepeli gyorsvasut megállóját, a 2-es villamos megállóját és az ottani autóbuszvégállomást, s kapcsolatot teremtene - a már meglévő aluljáró-ág felhasználásával - a petőfi-hídon haladó villamos- és autóbuszjáratokkal is. a tér rendezésének beruházási programját, a díjazott és a megvett pályatervek felhasználásával, a fővárosi mélyépítési tervező vállalat készíti el. /mt1/

--

bb. 50. a felsőoktatási intézmények hatodik országos munkavédelmi ankétja miskolcon

vid fm/1l cz

1973. augusztus 29.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen szerdán megkezdődött a felsőoktatási intézmények hatodik országos munkavédelmi ankétja.

az ankét csaknem 400 résztvevőjét dr. simon sándor, a miskolci nehézipari műszaki egyetem rektora köszöntötte. elmondotta, hogy a műszaki tudományok oktatása mellett a miskolci egyetem gondot fordít az itt végzett hallgatók biztonságtechnikai oktatására is, hogy az üzemekben megfelelően tudják majd irányítani rájuk bízott dolgozókat.

dr. plinszki károly művelődésügyi miniszterhelyettes megnyitó előadásában ismertette többek között az 1960-ban veszprémben és azóta két különböző egyetemen megtartott munkavédelmi értekezletek eredményeit. megállapította, hogy a felsőoktatási intézményekben sikerült elérni a biztonságtechnikai kérdések oktatását. a biztonságtechnikai ismeretek mind az egyén, mind pedig a kollektívák számára szükségesek - mondtotta - mert a biztonság tudata nagymértékben fokozza az emberek teljesítőképességét.

/folyt.köv./

NA 1500

- 38 -

6wbb. 50./ a felsőoktatási .... folyt./ 1l

megállapította, hogy e tantárggyal kapcsolatban jelenleg már mintegy száz tankönyv és egyetemi jegyzet áll a hallgatók rendelkezésére.

a megnyitó alkalmával került sor a felsőoktatási intézmények ötödik országos munkavédelmi pályázatának eredményhirdetésére. dr. vasvári ferenc nyugatiból egyetemi tanár a bíráló bizottság elnöke elmondotta, hogy a korábbinál magasabb színvonalu, 60 pályamű érkezett be. legtöbben a műszaki, valamint a mezőgazdasági biztonságtechnikai kérdésekkel foglalkoztak, a bírálóbizottság négy fődíjat adott ki, és 54 pályamunkát jutalmazott.

dr. polinszki károly miniszterhelyettes a biztonságtechnikai oktatás megszervezéséért az e téren végzett munkáért 21 személynek adott át kitüntetést, köztük dr. vasvári ferencnak a munka érdemrend arany fokozatát.

a megnyitót követően négy szekcióban folytatódott a táncskozás./mt1/

--

bb. 51. meghalt dr. mórík józsef egyetemi tanár

vid fm/1l cz

1973. augusztus 29.

augusztus 28-án debrecenben 49 éves korában meghalt dr. mórík józsef egyetemi tanár, a debreceni orvostudományi egyetem közegészségtani és járványtani intézetének igazgatója, az egyetem tudományos rektorhelyettese.

dr. mórík józsef temetése szeptember 3-án 15 órakor lesz a debreceni köztemetőben./mt1/

--

- 39 -

tt

bb. 52. a hatósági munka tapasztalatait értékelte a baranya megyei tanács vb ülése

vid fm/1l cz

1973. augusztus 29.

a hatósági munka tapasztalataival és a további feladatokkal foglalkozott szerdai ülésén a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága. Legutóbb öt évvel ezelőtt szerepelt napirenden ez a téma, s azóta a tanácsok tevékenysége jelentősen megváltozott központi és helyi intézkedések sora korszerűsítette a munkát. megállapították, hogy a hatósági munka számottevőbb a tanácsok tevékenységében. nemcsak alkalmazási köre szélesedett, hanem hatékonyabban is segíti a népgazdasági érdekek érvényesítését, jelentősebb eszköze a központi irányításnak. a megye tanács szervei tavaly 215 000 ügyel foglalkoztak írásban, félmilliónál több határozat-jellegű okiratot állítottak ki. egyszerűsödött, gyorsabbá, kulturáltabbá és célratosabbá vált az ügyintézés az utóbbi években. javult az ügyfelek tájékoztatása. pécsent például két területben információs iroda létesült.

az ülésen hangoztatták: a további fejlődés érdekében még több gondot kell fordítani a felesleges ügyintézési mozzanatok kiiktatására. egyes területeken elmarad a hatósági munka hatékony alkalmazásához szükséges feltételek kidolgozása, emiatt az ügyintézés formálissá válik. ez pedig gyengíti a jog, a hatósági munka rendező szerepét, nehezíti az egyéni és a társadalmi érdek egyeztetését, egyes területeken lazítja a fegyelmet. baranyában például 889 engedély nélküli építkezés történt, s ebben része van annak is, hogy a rendezési tervek helyenként elavultak, előkészítésük vagy módosításuk lassú.

a vb hét pontból álló határozatot hozott a hatósági munka javítására ./mti/

..-

bb. 34. megkezdődtek a próbák a szegedi nemzeti színházban 11 bemutatóra készülnek

vid kz/1l cz

1973. augusztus 29.

a szegedi nemzeti színházban megkezdődtek a próbák. egyszerre 4 darab előadására készülnek. szeptember 21-én shakespeare vizkereszt vagy amit akartok című vígjátékával nyitják az évadot.

/folyt.köv./

- 40 -

NA 1515

bb. 34./ megkezdődtek ... folyt./ il

a következő napon kellér-szenes: a szabin nők elrablása című zenés játékát mutatják be. az első opera premiér október 12-én zajlik le: puccini triptichonja, három egyfelvonásos operája, kerül színre. mozart varázsfuvoláját ugyanakkor tájéltadásban a szomszédos megyében bácsalmáson mutatják be.

a szokásosnál egy héttel korábban kezdődik az évad és ennyivel később zárul. az idényben 11 bemutatót tartanak, köztük magyarországon első ízben szegeden kerül színre bulgarkov: „boldogság, vagy pedig a biborsziget”, című komédiája. amennyiben befejeződik a kamaraszínház rekonstrukciója az ott helyet kapó stúdiószínház is hárommal gyarapítja majd a bemutatók számát.

a csongrád megyei tanács a megye egyéb városaiban és a községekben tartandó előadások színvonalának növelésére az új évadban 50 000 forint anyagi támogatást nyújt a színháznak ezt az összeget a tájéltadások diszleteinek költségeire használják fel./mti/

..-

bb. 53. a magyar nép támogatja a chilei haladó erők harcát, mélységesen elítéli a népellenes erők törvénytelen cselekedeteit - munkásgyűlések a chileiszolidaritás jegyében budapestben és vidéken

1 tf/gk/zs/1l cz

1973. augusztus 29.

a világ haladó közvéleménye őszinte szolidaritással és támogató kiállással kíséri azt a szívós küzdelmet, amelyet a chilei népi egység szövetséges pártjai és a dr. salvador alende elnök vezette kormány vív a békéért, a chilei nép föl-emelkedéséért.

ennek a szolidaritásnak magyarországon is megannyi megnyilvánulása van. ezekben a napokban szerte az országban a dolgozók kollektívái munkásgyűléseken tesznek hitet arról, hogy támogatják a haladó chilei népet a szabadságáért s országa függetlenségéért folytatott küzdelmében, mélységesen elítélik az ellenforradalmi erk terrorakcióit, népellenes és törvénytelen cselekményeit. közéleti vezető személyiségek, pártfunkcionáriusok vettek részt és mondtak beszédet az utóbbi napokban budapestben és vidéken tartott munkásgyűléseken.

/folyt.köv./

- 41 -

NA 1520

bb. 53./ a magyar nép ..... folyt./ 11

csepelen az áfor főépítésvezetőségének petőfi nevét viselő kétszeres szocialista brigádja kezdeményezte, hogy az 1200 dolgozót foglalkoztató munkahely kollektívája írásos dokumentumban is juttassa kifejezésre a chilei néppel érzett szolidaritását. az elhatározást tett követte: a munkásgyűlésen amelyen a cseeli áfor telep többszáz dolgozója vett részt, táviratban fogalmazták meg, hogy a csepeli dolgozók mélyszégyen felháborodással ítélik el a chilei reakciós, szélsőjobboldali erők haladáellenes és népellenes tevékenységét.

hangot adott a munkáskollektíva annak a meggyőződésének, hogy a chilei nép egységes kormánya chile haladó erők útját állják, a reakciós erők népellenes cselekedeteinek. budapest 21. kerülete csepel dolgozói szolidaritás a chilei haladó erőkkel, a chilei néppel - írták állásfoglalásukban.

a nemzetközi politikai más kérdéseiről is tanácskozó munkásgyűlés részvevői úgy határoztak, hogy a táviratot eljuttatják a budapesti chilei nagykövetséghez és az országos béketanácsához. a táviratot szerdán az áfor dolgozóinak küldöttel személyesen nyújtották át a címzeteknek.

segítjük a haladó chilei nép küzdelmét támogatjuk harcát és mélyszégyen szolidaritástól áthatva bizunk abban, hogy küzdelme eredményes lesz, sikerül elkerülni a polgárháborút, s a demokratikus erők erőfeszítései és helytállása nyomán helyreáll a törvényes rend chileben - ezeket a gondolatokat juttatták kifejezésre a dolgozók üzemi kollektívái a 18. kerületi kistext-ben megtartott munkásgyűlésen, amelyen részt vettek budapesti kerületi vezető pártfunkcionáriusok az üzemi pártbizottság vezetőivel együtt. a munkahely közvéleményét kifejezésre juttató állásfoglalás így hangzik: „mi, a kispesti textilgyár dolgozóimély együttérzéssel és aggodalommal kísérjük a chilei munkásosztály, a chilei haladó erők hősi harcát, amelyet a külső és belső ellenforradalmi erőkkel folytat hazája függetlenségéért, egész népe szabadságáért. izzó gyűlölettel ítéljük el az ellenforradalmi erők népellenes terrorakcióit és törvénytelen sztrájkjait. igazságos küzdelmükben osztozva szolidaritásunkról biztosítjuk a chilei haladó erőköt és forradalmi harcukhoz kívánunk mielőbbi győzelmet,,.

/folyt.köv./

NA 1540

bb. 55. helyszíni szemlén a képzőművészeti Lektorátus - új képzőművészeti alkotások komárom megyében

vid/e fm -cz

1973. augusztus 29.

a képző- és iparművészeti Lektorátus vezetői szerdán komárom megyébe látogattak, ahol a megyébe kerülő új képzőművészeti alkotásokról tanácskoztak a megyei tanács vezetőivel.

komárom megye városaiban az elmúlt években sok ezer új lakás épült, új városrészek, főterek alakultak ki, a képzőművészeti alkotások azonban még hiányoznak az új településekről. az ország más városaival viszonyítva ilyen vonatkozásban nagy az elmaradás a megyében. ezért a megyei tanács vezetői nemrégiben a képzőművészeti Lektorátushoz fordultak segítségért. kérésükre a Lektorátus számos fővárosi és komárom megyei művésznek adott megbízatást. jelenleg már többmillió forint értékű képzőművészeti alkotás készül a megye részére. az ezzel járó beruházások zömét központi keretből fedezik, s a helyi tanácsok vállalták az alkotások szállításával, elhelyezésével és a tereprendezéssel járó költségeket.

a Lektorátus vezetői arról tájékoztatták a tanács vezetőit, hogy a legtöbb szobrot, tériplasztikát és faincarziát tatabánya kapja. tatabányán a város munkásmozgalmára utaló emlékkövek elhelyezését is tervezik. ezek elkészítésével a városi tanács - a Lektorátussal egyetértésben - az iparművészeti főiskola végzős növendékeit bizza majd meg. a tanácskozáson döntöttek abban is, hogy milyen képzőművészeti alkotásokat állítsanak fel esztergomban, tatan, komáromban és oroszlányban. a Lektorátus komáromban és oroszlányban helyszíni szemlén határozott az új szobrok elhelyezéséről. a tanács vezetői ismertették, hogy a következő években milyen új lakónegyedekkel, s egyéb létesítményekkel gyarapszik a megye, hogy a Lektorátus már most adhasson megbízásokat az ezekre a helyekre kerülő alkotások elkészítésére. /mti/

...

14.50/e

- 43 -

NA 1545

felhasználható: 19 óra után!

bb.54. husz ország fiataljainak közös hangversenye pécssett - bezárult a vi. nemzetközi ifjúsági zenei tábor

vid/fm/ok -cz

1973. augusztus 28.

pécssett szerdán bezárult a nemzetközi ifjúsági zenei tábor, amelyet hatodik alkalommal rendezett meg a jeunesse musicales - az ifju zenekarok - magyarországi szervezete és a mecsekaljai város tanácsa. a fiatalok egymást követő két nyilvános koncerttel bucsuztak a vendéglátóktól. a Liszt ferenc hangversenyteremben kedden az énekkarok és a kamaragyűttesek léptek a közönség elé, szerdán pedig nemzetközi szimfonikus zenekar adott ünnepi hangversenyt sándor jános karnagy érdemes művész vezényletével.

nemes hagyománya a zenei táboroknak, hogy a bucsukoncertek bevételét minden alkalommal valamilyen közösségi célra fordítják. az idei hangversenyek bevételét a legkisebbek javára - a mecsekaljai város óvodáinak fejlesztésére, illetve az óvodai ének-zenei nevelés céljaira - ajánlották fel a fiatal muzsikuskok.

a most véget ért zenei táborozáson husz országból több mint kétszáz ifju zeneművész és zenepedagógus vett részt. neves szakemberek irányításával ismerkedtek egymás népeinek zenei kultúrájával, a magyar muzsika történetével a hazánk mai zenei életével, s tanulmányozták ének-zene tanításunk módszereit. kedves szokás, hogy táborozáskor tortát kapnak azok a vendégek, akik visszatértek pécsre. a mostani alkalommal negyven karamelltor-tát szolgáltak fel, a torta közepén krémmel rajzolt számmal: a részvétel sorszámmal. olyanok is akadtak a fiatal muzsikusok között, akik hatodszor táboroztak a mecsekalján./mti/

...-

bb.56. sajtótájékoztató a tit józsef attila szabadegyetemének 1973-74. tanévének programjáról

t nm/gné/zs/ok -cz

1973. augusztus 28.

szeptember 3-22 között lehet beiratkozni a tit józsef attila szabadegyetemének 1973-74. tanévének előadássorozataira. dr.kontra györgy, a szabadegyetem tanácsának alelnöke, az országos pedagógiai intézet főigazgató-helyettese a magyar sajtó házában tartott szerdai sajtótájékoztatón elmondta, hogy az elmúlt tanévben 4.670 társadalomtudományi, irodalmi, művészeti és természettudományi előadáson, 122 sorozaton 11 500 hallgató vett részt.

/folyt.köv./

- 44 -

15.30/ok

NA 16²⁰

öbb.56./ sajtótájékoztató ... 1. folyt./ok

az alkalmi hallgatóságot is számításba véve a szabadegyetem látogatottsága tavaly megkétszereződött, s elérte a 25 ezret. a társadalomtudományi tagozaton 524, a természettudományi tagozaton 1030, a speciális kollégiumokon pedig 2 673 ismertető, tájékoztató hangzott el és 208 irodalmi, 235 művészeti témájú előadást is tartottak.

az érdeklődés különösen a filozófiai, pszichológiai, természettudományi kérdések iránt nőtt. elsősorban a marxista filozófia aktuális problémáival, a valláskritikai kérdésekkel, az oktatás korszerűsítésével, az egyetemes művészettörténettel, a relativitáselmélettel, a számítástechnikával, a csillagászat és a biológia újabb kutatásaival foglalkozó sorozatok voltak népszerűek.

az új tanévben 86 előadássorozat között választhatnak az érdeklődők. a programot az idén is mintegy 300 pedagógus, filozófus, pszichológus, szociológus, közgazdász, mérnök, orvos stb. közreműködésével állították össze. a meghirdetett kurzusok közül 26 társadalomtudományi, 13 irodalmi és nyelvtudományi, 20 művészeti, 18 természettudományi és 9 úgynevezett speciális kollégium. a szabadegyetemének műsorában szerepelnek szociológiai, biokibernetikai, asztrofizikai, környezetvédelmi sorozatokat, filozófiai, közgazdasági, jogi, képzőművészeti, fizikai, irodalmi, orvostudományi és műszaki témák is.

nagy érdeklődésre számíthatnak a gyakorlati segítséget és színvonalas alapismereteket nyújtó, továbbképzésjellegű, illetve továbbtanulásra felkészítő kollégiumok. ezért szerepelnek a szabadegyetem programjában a népi ülnökök és szakszer-vezeti tisztségviselőknek eligazítást nyújtó jogi sorozatok, a titkárnőképző tanfolyamok, pedagógiai, matematikai, kémiai, közgazdasági, mezőgazdasági témák.

a tit józsef attila szabadegyetem kurzusaira és hétköznaponként 15-19 óráig, szombaton pedig 10-től 13 óráig lehet jelentkezni a tit budapesti szervezetében./viii. muzeum u.7./

...-

15.40/ok

- 45 -

NA 16²⁰

bb.57c a jövőben körzeti, üzemi orvosok is felírhatják a fogamzásgátlókat - miniszteri utasítás jelenik meg - sajtótájékoztató az egészségügyi minisztériumban

t vt/gn6/zs/ok -cz

1973. augusztus 28.

vágó tiber, az mti főmunkatársa jelenti:

szerdán az egészségügyi minisztériumban sajtótájékoztatót tartottak, amelyen dr. schultheisz emil, a miniszter első helyettese bejelentette, hogy szeptember 1-én jelenik meg és október 1-én lép hatályba a gyógyszeres /hormonális hatású/ fogamzásgátló szerek rendeléséről és kiszolgáltatásáról intézkedő miniszteri utasítás. a szájon át szedhető fogamzásgátló tabletták felírásának jogát, - ami eddig csak a szülész-nőgyógyász szakorvosokat illette meg - a körzeti és az üzemi orvosokra is kiterjesztik. az intézkedés célja, hogy a lakosság széles rétegei számára könnyen, gyorsan hozzáférhetővé tegyék a fogamzásgátlókat. közölte a miniszterhelyettes, hogy a jövőben ezekért a medecinákért is csak a szokásos 15 százalékot kell téríteni. mindezt szigorú orvosi meggondolások, alapján határozták el, amit megelőzött az érdekelte orvosok szakmák neves vezetőivel folytatott konzultáció. egyidejűleg szabályozták a miniszteri utasításban a fogamzásgátló felírásának, az azt szedő nők orvosi ellenőrzésének módját is.

az utasítás egyebek közt kimondja, hogy fogamzásgátló szer minden nő számára rendelkezhető, kivéve az olyan 18. életévén alúliakat akik még nem voltak terhesek. az orvosnak a recept kiadása előtt meg kell győződnie arról, hogy az igénylőnél nem áll-e fenn olyan megbetegedés, amit a fogamzásgátló szer szedése károsan befolyásolhatna. ennek érdekében az orvos köteles a szükséges vizsgálatokat elvégezni, illetőleg megfelelő egészségügyi intézményben azokat elvégeztetni. ugyancsak köteles a fogamzásgátló szert használó nőket tájékoztatni a gyógyszer szedéséről, hatásáról, esetleg fellépő mellékhatásáról. fogamzásgátló legfeljebb három hónapra szükséges mennyiségben írható fel.

a fogamzásgátló szerek választékát igyekeznek tovább bővíteni. az év végére várható egy újabb, tablettá formájában készülő szer forgalomba hozatala. a hazai tudományos kutatás foglalkozik olyan készítmények előállításával is, amelyek mellékhatása várhatóan még kevesebb lesz, mint az eddigieké. megvan a remény arra is, hogy nem lesz folyamatos szedésre szükség, hanem csak időlegesen egy-egy tablettá bevételére vagy injekció beadására.
/folyt.köv./

15.50/ok

M-155

- 46 -

bb.57./ a jövőben .... 1. folyt./ok

részt vett a sajtótájékoztatón több ismert szülész-nőgyógyász szakember is. a többi között felhívták a figyelmet, hogy a születéskorlátozás veszélyes módja a nem kívánt terhesség után a megszakítás. ezért sokkal célszerűbb a védekezés, a terhesség megelőzése. azt azonban a szakember, az orvos hivatott eldönteni, hogy a védekezés melyik lehetőségét biztosítsa az érdekelteknek. megjegyezték: egyéni elbírálás alapján nem kizárt, hogy 18 évesnél fiatalabb nőnek is felírják fogamzásgátlót, a szakorvos véleményétől függően. elmondották, hogy 1967 óta az orvosképzésben és továbbképzésben, de az egészségügyi szakkaderek képzésében és továbbképzésében is állandóan napirenden szerepel a fogamzásgátlás különböző lehetőségeinek megismertetése. kellő tájékozottság birtokában megfelelő tanácsokkal láthatják el az érdeklődőket. hazánkban 1967-től napjainkig hozzávetőleg valamennyi szülész-nőgyógyász megfelelő információt kapott. ezen kívül a középkaderek közül, általában az orvosok közül mintegy négy-öt ezren ismerhetik meg a lehetőségeket. az egészségügyi szakkaderek sorából csaknem tízezeren - elsősorban vezető beosztásban működő nővérek és védőnők - kaptak információt, hogy az egészségügyi felvilágosítás - nevelés révén is terjedjék a védekezési módszereket.

hazánkban jelenleg a fogamzásképes korban lévő nők tíz százaléka él a hormonális fogamzásgátlás lehetőségével. feltehető, hogy a jövőben ez az arány tovább növekszik/franciaországban például a fogamzásképes nők 9 százaléka használja a készítményeket, világméretben pedig ezek elterjedtségi aránya csupán 1.8 százalék./ hangsúlyozták: ugyanakkor, amikor a hormonális hatású készítmények szélesebb körű elterjesztése kerül napirendre, nem szabad elfeledkezni az egyéb védekezési módokról, lehetőségekről sem. nem csupán a nőre hárul a nem kívánt terhesség elkerüléséért a felelősség, hanem a partner is köteles a védekezés lehetőségét kihasználni.

a fogamzásgátló szerek elterjedése óta az országban körülbelül 15 százalékkal csökkent az abortuszok száma. 1973 első negyedévében 7 százalékkal volt kevesebb a terhességmegszakítás, mint az előző év azonos időszakában. a születések száma - ha nem is nőtt lényegesen - de folyamatos emelkedő tendenciát mutat./mti/

...-

16.05/ok

- 47 -

M-155

bb.58. a vi. országos gyógyszer technológiai konferencia szarvason
vid/p fm- cz 1973. augusztus 29.

szarvason szerdán megkezdődött a vi. országos gyógyszer technológiai konferencia háromnapos programja. első eseményként a debreceni agrártudományi egyetem szarvasi öntözési és meliorációs főiskolájának aulájában dr. Klauder Ottó professzor megnyitotta az i. eszköztörténeti kiállítást, amely a gyógyszerkészítés 300 éves fejlődéstörténetét szemlélteti. többek között régi őrle és törő edények, vas-, réz- és márványozsarok, anyagmérő edények, téglék, kenőcskészítésre alkalmas munkaeszközök, kézipasztilla préselő gépek, patikamérlegek láthatók a nem mindennapi bemutatón, de kiállították a legkorszerűbb laboratóriumi berendezéseket, orvosi műszereket is.

a plenáris ülés megnyitóján dr. Küttel dezső, a magyar gyógyszerészeti társaság gyógyszer technológiai szakosztályának vezetője mondott ünnepi beszédet. méltatta a magyar gyógyszerár jó hírét, az elért eredményeket és ismertette a problémákat is.

a vi. gyógyszer technológiai konferencia három napján összesen 59 tudományos előadás hangzik el a gyógyszerkészítés időszerű kérdéseiről. szekcióüléseken, kerekasztalkonferenciákon vitatják meg a legsürgősebb tennivalókat, majd záró plenáris ülésen értékelik a tanácskozás munkáját. /mti/

bb.59. cps rendszer 100.000 hektárral nagyobb területen -
új traktorokat vásárolnak

vid/kz/p -cz

1973. augusztus 29.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium hozzájárult ahhoz, hogy jövőre újabb 100.000 hektárra terjesszék ki a bábolnai állami gazdaságban kipróbált, s az idén már 126.000 hektáron alkalmazott cps kukorica termelési rendszert. az alkalmazására alakult közös vállalat 66 új tagot vett fel, s ugyanakkor a 71 régi tag közül is több növeli cps-rendszerűen művelt kukorica-területeinek a területét. így Nógrád megyét kivéve - annak talajviszonyai kedvezőtlenek a programhoz - már az ország egész területére kiterjed a cps-hálózat. az igényeket azonban korántsem tudták kielégíteni: számos gazdaságot jegyeztek elő 1975-ös belépésre. több mint 12.000 hektárra bővül a cps cukorrépa és napraforgó területe. belépett többek között - a hozzá tartozó gazdaságokkal együtt - teljes cukorrépa rendszerével a mezőhegyesi, és napraforgó rendszerével a bácsalmási állami gazdaság.

a közös vállalat nagyigmándi központjában - a betakarításra való előkészületekkel egyidejűleg - javában folyik az újonnan belépő gazdaságok termelésének az előkészítése is. az új területekhez természetesen újabb gépekre van szükség.

/folyt köv./
16.00/p

-48-

16⁰⁰

bb.59. cps rendszer....folyt /p

mivel egy gépegység /egy traktor, a hozzá tartozó munkagépek, egy vetőgép és egy kombajn / 790 hektárt művel, 114 gépegységet vásárolnak. szerdán aláírták az első gépvásárlási szerződést az egyesült államokbeli ihc /ihc/ céggel. tőlük veszik a traktorokat, az ekéket, és a monitorral felszerelt kombajnokat. eddig csak 145 lóerős traktorokkal dolgoztak, most viszont - a nehezebb kötött talajokra 175 lóerős gépeket vásárolnak. az ugynevezett dominátor-1000 -as kombajnokat ismét a nyugat-németországi claas cégtől rendelik meg. a kultivátorokat kivéve, a munkagépeket hazai gyáraktól vásárolják. a szárítóberendezéseket, amelyekből minden két gépegységhez egy tartozik majd, a cps-központ, illetve a bábolnai állami gazdaság készíti.

a 100.000 hektáros területbővítéshez szükséges importgépek deviza hitelét - akárcsak az eddigi vásárlásoknál, a többlettermelés exportjából, három év alatt visszafizetik.

bb.60. csehszlovákiába utazott a dorogi fuvószenekear

vid/p fm -cz

1973. augusztus 29.

szerdán csehszlovákiába utazott a dorogi művelődési központ 60 tagu fuvószenekeara. a hazai fuvósokat képviselik az ostravába n mgerendezendő harmadik nemzetközi fuószenekeari fesztiválon. a szeptember 3-ig tartó találkozóon 12 külföldi és 6 csehszlovák zenekar szerepel. a fesztivál részvevői fél-félórás színpadi koncertet adnak, ezenkívül menetenében - amikor a külső megjelenést, a díszmenetet is értékelik - is összemérik tudásukat. /mti/

bb.61. üzemi összefogással új óvoda tatán

vid/p fm -cz

1973. augusztus 29

szerdán ünnepélyesen átadták a rendeltetésének tatán az épülő új városközpont első gyermekintézményét, egy 50 személyes óvodát. a könnyűszerkezetes elemekből épült óvodát a városi tanács költségvetési üzeme nyolc hónap alatt építette fel. a több mint kétfélmillió forintos beruházást a város 10 üzeme, vállalata fedezte, fenntartásáról pedig a tanács gondoskodik. a finanszírozók befizetésük arányában / az egy gyermekre jutó költéség 35.000 forint volt / saját dolgozóik javára rendelkeznek a helyekkel. tatán ez már a harmadik olyan óvoda, amelyet a tanács koordinálásával, üzemi összefogással építettek, és így mintegy 250 gyermek elhelyezését oldották meg. /mti/

16.10/p

-49-

16¹⁰

bb.63. nemes dezső látogatása zuglóban

gk/zs/ok -cz

1973. augusztus 28.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja szerdán fölkereste a danuvia központi szerszám- és készülékgyárat. a látogatásra elkísérte pataki jános, a budapesti pártbizottság osztályvezetője és schumeth jános, a xiv. kerületi pártbizottság első titkára. a vendégeket káldi jános, a vállalati pártbizottság titkára és kiss jános vezérigazgató fogadta és tájékoztatást adott a vállalat gazdasági és politikai tevékenységéről. ezt követően a vendégek több üzemrész, többek közt a szerszámgyártó egységet, a precíziós öntödét, a hidraulika szerelődét tekintették meg. beszélgettek az üzem dolgozóival, szocialista brigádvezetőkkel. délután nemes dezső időszaki kül- és belpolitikai kérdésekről tartott tájékoztatót a vállalat párt-, tömegszervezeti és gazdasági aktivái részére.

a látogatás a tapasztalatok összegezésével, megbeszélésével zárult./mti/

---

bb.62. gulyás vince

ok -cz

1973. augusztus 28.

a munkásmozgalom régi harcosa a „szocialista hazáért érdemrend”, kitüntetését 77. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 6-án csütörtök d.u. 3 órakor lesz a rákoskeresztúri újköztemető ravatalozójában.

mszmp xiv. kerületi bizottsága

/mti/

---

bb.64. biró sándor

ok -cz

1973. augusztus 28.

a szakszervezetek baranya megyei tanácsának nyugalmazott titkára a kpvd sz központi vezetőségének tagja, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa 62 éves korában elhunyt. temetése 1973. szeptember 3-án 15 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

szakszervezetek baranya megyei tanácsa

/mti/

16.15/ok

- 50 -

NA-16²⁵

vbb.66. köszönetnyilvánítás

ok/zs/ -cz

1973. augusztus 28.

köszönetüket fejezzük ki mindazon pártszerveknek, állami- és társadalmi szerveknek, elvtársaknak és barátoknak, akik felejtethetetlen férjem, illetve öcsém dr. hajdu gyula elhunyt alkalmából részvétnyilvánításukkal, illetőleg a temetésen való részvételükkel igyekeztek enyhíteni nagy fájdalmunkat.

a gyászoló család

/mti/

---

bb.65. 25 éves a máfki - jubileumi tudományos ülészek veszprémben

vid/kz/ok -cz

1973. augusztus 28.

fennállása 25. évfordulóját ünnepli veszprémben a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet. a jubileum alkalmából szerdán tudományos ülészek kezdődtek az intézetben. a háromnapos tudományos eszmecsere az intézet két és fél évtizede tevékenységének értékelése mellett összefoglalják a szénhidrogénkutatások legújabb eredményeit is. a hazai kutató intézetek és ipari üzemek képviselői mellett 9 országból érkeztek kutatók a jubileumi rendezvényre.

az 1948-ban alapított magyar ásványolaj és földgáz kísérleti intézet neve és tevékenysége összefonódott a rohamosan fejlődő hazai szénhidrogén feldolgozással és felhasználással. a kidolgozott több mint 200 eljárás többsége szerves része lett a már működő feldolgozó és gyártó üzemek technológiájának.

dr. csikos rezső az intézet igazgatója megnyitó előadásában az első időszak legjelentősebb tudományos eredményei között említette, hogy a nagylengyeli olajra alapozva kidolgozták a bitumengyártási technológiát, később pedig a barátság vezetéken hozzánk érkező kőolaj feldolgozásához adtak új eljárásokat. új technológiák születtek a kőolajfeldolgozás melléktermékeinek hasznosítására is: többek között 10 különböző tulajdonságú parafin gyártási technológiáját oldották meg.

/folyt.köv./

- 51 -

16.25/ok

NA-16⁴⁰

bb.65./25 éves ... 1. folyt./ok

a legjelentősebb kutatási eredmények közé tartozik a ke-
nőolaj adalékok szintézise, és gyártási technológiája. ezek
nem csak itthon, hanem külföldön is elismerést szereztek. ro-
mániában a máfki eljárása alapján új adalékgyártó üzemét épí-
tenek s több eljárás gyártási dokumentációjára igényt tartot-
tak a kőst országok is.

az intézet 1968 óta az ipari üzemek irányító szervek
szerződéses megbízása alapján dolgozik. a legjelentősebb meg-
bízások egyike a régi fővárosi gáz távvezetékek stabilizá-
lása lett. a városi gáz földgázra való felcserélése ugyanis a
több évtizedes vezetékben veszélyes rombolásokat okozatott
volna. ezt akadályozza meg a máfki eljárása.

a kutatási kapacitás legnagyobb részét most a petrolkém-
iai központi fejlesztési program köti le. a kutatások-
hoz felhasználják a legkorszerűbb eszközöket a számítástech-
nikától egészen a reaktorteknikáig. az intézet vezető fi-
gyelemmel kísérik a tudományos munkájuk hatékonyságát is.
a számítások szerint az intézet kutatási eredményeinek beve-
zetésével kapcsolatos befektetések általában több mint két-
szeres hasznot hoznak./mti/

...-

bb.67. a budapesti közlekedési vállalat

tm/ok la

1973. augusztus 28.

értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 1-én és 2-án 9
órától 14 óráig a VIII. kerület mező imre ut és elnök utca
kereszteződésében gázcsőfektetés miatt a 24-es jelzésű villa-
mosok helyett a vajda péter utca és a nagyvárad tér között
villamos viteldíjjal autóbuszok közlekednek./mti/

...-

bb.68. felavatták az ózdi folyamatos acélöntőművet

vid/fm/ok la

1973. augusztus 28.

szerdán avatták fel ünnepélyesen az ózdi kohászati
üzemek új, folyamatos acélöntőművét.

a mintegy 3 000 négyzetméter alapterületű üzemcsarnokban
megtartott ünnepségen vajda istván, az ózdi kohászati üzemek
nagyüzemi pártbizottságának első titkára köszöntötte az ózdi
kohászokat, a tervező és kivitelező vállalatok dolgozóit, a
gépi berendezéseket szállító és a szerelésben résztvevő cseh-
szlovákiai, nszk-beli, valamint asvájci cégek képviselőit.
/folyt.köv./

- 52 -

17.15/ok

NA 17⁰⁰

bb.68./felavatták ... 1. folyt./ok

az ünnepségen megjelent nyers rezsó, az mszmp politikai bizott-
ságának tagja, a központi bizottság titkára, dr.bodnár ferenc,
borsod megyei pártbizottság első titkára, kiss ernő, kohó-
és gépipari miniszterhelyettes, udvardi sándor külkereskedelmi
miniszterhelyettes, koltai endre, a vas- fém- és villamosipari
dolgozók szakszervezetének titkára, dr.ladányi józsef, a bor-
sod megyei tanács elnöke. dr. balogh andrás, a szakszervezetek
borsod megyei tanácsának titkára.

csépányi sándor országgyűlési képviselő, az ózdi kohászati
üzemek vezérigazgatója - az új üzem jelentőségét ismertet-
ve - elmondotta, hogy a nagymultú gyárban a felszabadulás
óta valósult meg a nyaggyolvasztó korszerűsítése, amellyel
a nyersvastermelést megháromszorozták, valamint az acélmű re-
konstrukciója, amellyel az acéltermelést több mint kétsze-
resére emelték.

a vaskohászati koncepció végrehajtásával került sor az új
folyamatos acélöntőmű és a hozzá tartozó rud- és dróthengermű
építésére. a két új nagy népgazdasági létesítmény teljes költ-
sége 3 milliárd forint. ebből több mint 2 milliárd forint volt
az állami hitel, 650 millió forintot meghaladó összeget a gyár
saját fejlesztési alapjából teremtettek elő, 180 millió forintot
pedig állami támogatásként kaptak.

a beruházás első részeként - csaknem 400 millió forintos
költséggel - készült el a folyamatos acélöntőmű. helyén 1970
december 31-én szüntette be a munkát a lemezor, s az új üzem
két és fél év alatt épült fel.

a vezérigazgató az új üzem gazdasági előnyeit abban össze-
gezte, hogy az acélból öntecs helyett közvetlenül bugát hen-
gerelnek. ez számos közbülső technológiai folyamat elhagyását
teszi lehetővé, így a termelés gazdaságosabb. a buga minősége
kielégíti a drót- és betonacél követelményeit. egy tonna
acélból az eddigi 830 helyett 960 kilogramm buga gyártható. az
új beruházás lehetővé teszi az import csökkentését, az export
fokozását.

/folyt.köv./

- 53 -

17.20/ok

NA 17³⁰

bb.68./felavatták .... 2. folyt./ok

a határidőre történő befejezést segítette a tervező és kivitelező vállalatokkal kötött szocialista szerződés. a munkák között adódó nehézségek és késedelmek leűzítésében értékes munkát végzett a kohászati karbantartó gyárrészleg, valamint az őzdi dolgozóknak a „négy órát a folyamatos acélöntőműért,, mozgalma.

nyers rezsó, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára a párt és kormány üdvözlését tolmácsolta az építőknek és az őzdi dolgozóknak. méltatva a folyamatos acélöntőmű jelentőségét, megállapította, hogy az világszínvonalu technológiával segíti majd az ország növekvő acélszükségletének kielégítését. az új üzem - mondotta - beleillik az ország szocialista fejlődésébe, a hazai ipar fejlesztésének koncepciójába. egyúttal lehetőséget nyújt a szocialista integrációban való fokozott részvételre is. a gyár és az új üzem kollektívájának jó munkája a város fejlődésére is kihat majd - hangoztatta.

kiss ernő kohó- és gépipari miniszterhelyettes az építésben kiváló munkát végzett 27 dolgozót tüntetett ki, majd engedélyt adott az új üzemben a termelés megkezdésére. ezt követően nyers rezsó a szalag átvágásával adta át rendeltetésének a folyamatos acélöntőművet, amelyben tóth sándor gyáregységvezető utasítására megindultak a gépek. a martin-kemencében csapolt 100 tonnányi acélból a folyamatos acélöntőműben 13 óra előtt pár perccel kezdtek meg bugák hengerlését.

az üzemavatást követően nyers rezsó - dr.bodnár ferenccnek, a megyei pártbizottság első titkárának társaságában - az upponyi völgyben lévő lázbérci víztárolót tekintette meg, ahol dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal vezetője tájékoztatta az őzdi-környéki települések ivóvizellátására szolgáló vízmű jelentőségéről./mti/

---

bb.69. kim jong szun

gk/ok la

1973. augusztus 29.

a koreai kulturális kapcsolatok bizottságának elnök-helyettese vezetésével kulturális küldöttség érkezett magyarországra a kulturális kapcsolatok intézete elnökségének vendégeként./mti/

17.45/ok

- 54 -

NA 17.45

bb.53./ a magyar nép támogatja a chilei haladó erők harcát ..2folyt/ok
vid/fm/ok la

1973. augusztus 29.

szolidaritási gyűlést tartottak dunaujvárosban a dunai vasmű üzem fenntartási és kokszevegészeti gyárrészlegének dolgozói is a vasmű művelődési házában. az öntöde kossuth szocialista brigádja javaslatára a gyűlés résztvevői úgy határoztak, hogy táviratban szolidaritásukról biztosítják a chilei népiégység kormányát és allende elnököt.

„a dunai vasmű dolgozói élénk figyelemmel és együttérzéssel kísérik a chilei munkásosztály, a népi egység kormánya és szermély szerint allende elnök harcát, - hangzik a dunaujvárosi dolgozók távirata. - önök mellett állunk nehéz küzdelmükben és biztosítjuk önket, hogy minden rendelkezésünkre álló eszközzel támogatjuk és segítjük ellenségeikkel szemben vívott igazságos harcukat,./mti/

---

vbb.70. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

ok la

1973. augusztus 29.

- 37. segít az egyetem
  - 38. sajtótájékoztató a könnyűipari minisztériumban
  - 39. a magyar-jugoszláv mezőgazdasági albizottság ülése
  - 40. varsói kulturális napok budapesten
  - 41. elfogták a halált okozó verekedőket
  - 42. közlekedési balesetek
- /folyt.köv./

- 55 -

18.20/ok

NA 18.20

bb.70./ a belföldi ... 1. folyt./ok

43. minőségi felár a vetőmagtermelőknek
44. új husipari laboratórium
45. iparjogvédelmi ankét
46. „sátorbontás,, a Bükkben
47. kedvezmények a sorkatonaságtól leszerelteknek
48. mahart közlemény
49. a fővárosi tanács vb ülése
50. munkavédelmi ankét miskolcon
51. meghalt dr. mórlik józsef
52. a baranya megyei tanács vb ülése
53. munkásgyűlések a chilei szolidaritás jegyében
54. husz ország fiataljainak hangversenye pécsen
55. képzőművészeti lektorátus
56. sajtótájékoztató a józsef attila szabadegyetem programjáról
57. sajtótájékoztató az egészségügyi minisztériumban
58. gyógyszertechnológiai konferencia
59. új traktorokat vásárolnak
60. csehszlovákiába utazott a dorogi fuvószenekar
61. új óvoda tatán
62. elhunyt gulyán vince
63. nemes dezső látogatása zuglóban
64. elhunyt bíró sándor
65. 25 éves a máfki
66. köszönetnyilvánítás
67. bkv közlemény
68. felavatták az ózdi folyamatos acélöntőművet
69. koreai kulturális delegáció
70. hírjegyzék

---

a szerkesztőségek figyelmébe!

ok la

1973. augusztus 29.

a bb.69. számú hír /kim jong szun/ első sora helyesen:

a koreai népi demokratikus köztársaság kulturális kapcsolatok bizottságának elnökhelyettese.....

/mti/

18.30/ok

- 56 -

NA 1840

bb.71. időjárásjelentés

mm/p la

1973. augusztus 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1973.viii.29-én, szerdán
19 órakor :
ujabb esők

várható időjárás csütörtök estig : tulnyomóan felhős idő,
többfelé újabb eső, egy-két helyen zivatar. éjszaka gyenge, napköz-
ben mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csü-
törtökön 19-24 fok között ./mti/

..-

bb.72. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig:

la/p la

1973. augusztus 29.

71. időjárásjelentés

72. hírjegyzék.

/mti/

..-

20.50/p

-56-

2100

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet